



Cofinanțat de  
Uniunea Europeană



**REGIO**   
Programul Regiunea Centru 2021-2027

## Programul Regiunea Centru

# PRIORITATEA 8:

## O REGIUNE ATRACTIVĂ



***OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane***

**Acțiunea 8.2 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru**



Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru  
Autoritate de Management Programul Regiunea Centru  
[www.adrcentru.ro](http://www.adrcentru.ro) | E-mail: [office@adrcentru.ro](mailto:office@adrcentru.ro)  
Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia



## Cuprins

|                                                                                                                                                                                     |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR .....</b>                                                                                                                                       | <b>5</b>  |
| 1.1. Preambul .....                                                                                                                                                                 | 5         |
| 1.2. Abrevieri .....                                                                                                                                                                | 5         |
| 1.3. Glosar .....                                                                                                                                                                   | 6         |
| <b>2. ELEMENTE DE CONTEXT .....</b>                                                                                                                                                 | <b>9</b>  |
| 2.1. Informații generale Program .....                                                                                                                                              | 9         |
| 2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific .....                                                                                                                  | 9         |
| 2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile .....                                                                                  | 10        |
| <b>3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE .....</b>                                                                                                                              | <b>11</b> |
| 3.1. Tipul de apel .....                                                                                                                                                            | 11        |
| 3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii) .....                                                                                                            | 11        |
| 3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte .....                                                                                                                                      | 11        |
| 3.4. Rata de cofinanțare .....                                                                                                                                                      | 11        |
| 3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte .....                                                                                                                | 12        |
| 3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului .....                                                                                                                                    | 12        |
| 3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte .....                                                                                                                                   | 14        |
| 3.8. Indicatori .....                                                                                                                                                               | 14        |
| 3.9. Rezultatele așteptate .....                                                                                                                                                    | 16        |
| 3.10. Operațiuni de importanță strategică .....                                                                                                                                     | 17        |
| 3.11. Investiții teritoriale integrate .....                                                                                                                                        | 17        |
| 3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității .....                                                                                                             | 17        |
| 3.13. Reguli privind ajutorul de stat .....                                                                                                                                         | 17        |
| 3.14. Reguli privind instrumentele financiare .....                                                                                                                                 | 21        |
| 3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale .....                                                                                                              | 21        |
| 3.16. Principii orizontale .....                                                                                                                                                    | 21        |
| 3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice ..... | 21        |
| 3.18. Caracterul durabil al proiectului .....                                                                                                                                       | 22        |
| 3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea .                                                                                     | 22        |
| 3.20. Teme secundare .....                                                                                                                                                          | 24        |
| 3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri .....                                                                                                                     | 24        |





|                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE .....</b>                            | <b>26</b> |
| 4.1. Data deschiderii apelului de proiecte .....                                               | 26        |
| 4.2. Perioada de pregătire a proiectelor .....                                                 | 26        |
| 4.3. Perioada de depunere a proiectelor .....                                                  | 26        |
| 4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor .....                                               | 26        |
| <b>5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....</b>                                                       | <b>27</b> |
| 5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor.....                                        | 27        |
| 5.2. Eligibilitatea activităților .....                                                        | 33        |
| 5.3. Eligibilitatea cheltuielilor .....                                                        | 44        |
| 5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect .....                   | 53        |
| 5.5. Cuantumul cofinanțării acordate.....                                                      | 53        |
| 5.6. Durata proiectului .....                                                                  | 54        |
| 5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului .....                                         | 54        |
| <b>6. INDICATORI DE ETAPĂ .....</b>                                                            | <b>60</b> |
| <b>7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE .....</b>                                | <b>61</b> |
| 7.1. Completarea formularului cererii .....                                                    | 61        |
| 7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare .....                                 | 61        |
| 7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare .....            | 61        |
| 7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare .....                    | 62        |
| 7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare .....                       | 67        |
| 7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării .....                           | 68        |
| 7.7. Renunțarea la cererea de finanțare .....                                                  | 74        |
| <b>8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR .....</b>                    | <b>75</b> |
| 8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare .....              | 75        |
| 8.2. Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ .....                                      | 75        |
| 8.3. Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)..... | 76        |
| 8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară .....         | 76        |
| 8.5. Aplicarea pragului de calitate.....                                                       | 79        |
| 8.6. Aplicarea pragului de excelență.....                                                      | 79        |
| 8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.....                             | 79        |
| 8.8. Contestații.....                                                                          | 79        |
| 8.9. Contractarea proiectelor .....                                                            | 80        |
| <b>9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE .....</b>                                         | <b>84</b> |
| <b>10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL .....</b>                      | <b>85</b> |
| <b>11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES .....</b>                | <b>86</b> |





|                                                                                                                                         |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 11.1. Rapoartele de progres .....                                                                                                       | 86        |
| 11.2. Vizitele de monitorizare.....                                                                                                     | 86        |
| 11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare .....                                                          | 87        |
| <b>12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR .....</b>                                                                                 | <b>90</b> |
| 12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare.....                                                                                         | 90        |
| 12.2. Mecanismul cererilor de plată .....                                                                                               | 90        |
| 12.3. Mecanismul cererilor de rambursare .....                                                                                          | 91        |
| 12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare.....                                                                          | 91        |
| 12.5. Vizitele la fața locului .....                                                                                                    | 92        |
| <b>13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI .....</b>                                                                                    | <b>93</b> |
| 13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului .....                                         | 93        |
| 13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii) ..... | 93        |
| <b>14. ANEXE.....</b>                                                                                                                   | <b>94</b> |





## 1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

### 1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai Priorității 8 - O regiune atractivă, Acțiunea 8.2 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru din cadrul Programului „Regiunea Centru” aferent perioadei de programare 2021-2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii, și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, **cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.**

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor Priorității 8 - O regiune atractivă, Acțiunea 8.2 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru, din cadrul Programului Regiunea (PR) Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare să consultați periodic pagina de internet [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru aferent perioadei de programare 2021-2027.

5

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare.

În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa [helpdesk@adrcentru.ro](mailto:helpdesk@adrcentru.ro). Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului <https://www.regiocentru.ro/fag/>.

### 1.2. Abrevieri

**ADR** - Agenția pentru Dezvoltare Regională

**AM PR Centru** - Autoritatea de Management pentru Programul Regiunea Centru

**BS** - Buget de stat

**CE** - Comisia Europeană

**CF** - Cerere de finanțare

**DALI** - Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție

**DNSH** - Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ”)

**ETF** - Evaluare tehnică și financiară



**EUR** - Euro

**FEDR** - Fondul European de Dezvoltare Regională

**FSE** – Fondul Social European

**GDPR** – GDPR se referă la prelucrarea datelor personale ale cetățenilor UE (General Data Protection Regulation)

**HG** – Hotărâre de Guvern

**LMI** – Lista Monumentelor Istorice

**MIPE** - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

**MIV**- Manual de Identitate Vizuală

**MO** – Monitorul Oficial

**NEB** – Noul Bauhaus European (New European Bauhaus)

**OCPI** - Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară

**OG** – Ordonanță de Guvern

**ONG** – Organizație Neguvernamentală

**OUG** – Ordonanță de Urgență a Guvernului

**OS** - Obiectiv specific

**P** - Prioritate

**PDR** - Planul de Dezvoltare Regională

**POR 2014-2020** - Programul Operațional Regional 2014-2020

**PR Centru** - Programul Regiunea Centru

**PT** - Proiect Tehnic

**RDC** - Regulament Dispoziții Comune (Regulament 1060/2021)

**SF** - Studiu de fezabilitate

**SIDU** - Strategie integrată de dezvoltare urbană

**TFUE** – Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene

**TVA** – Taxa pe Valoare Adăugată

**UAT** - Unitate administrativ-teritorială

**UE** - Uniunea Europeană

**UNESCO** - Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

**ZUF** - Zonă urbană funcțională

### 1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

**Ajutor de stat** - înseamnă orice măsură care îndeplinește toate criteriile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, respectiv să implice transferul de resurse de stat, să se materializeze într-un avantaj economic de care întreprinderea nu ar fi beneficiat în mod normal, să fie selectiv și să aibă un efect potențial asupra concurenței și comerțului între Statele Membre.

**Mediu urban** - Ansamblul orașelor și municipiilor definite ca unități administrative teritoriale care include atât localitățile componente cât și satele aparținătoare acestora.

**Mobilier urban** - Elementele funcționale și/sau decorative amplasate în spațiile publice care, prin alcătuire, aspect, amplasare, conferă personalitate aparte zonei sau localității. Prin natura lor piesele de mobilier urban sunt asimilate construcțiilor dacă amplasarea lor se face prin legare constructivă la sol (fundații platforme de beton, racorduri la utilități urbane, cu excepția





energiei electrice), necesitând emiterea autorizației de construire. Fac parte din categoria mobilier urban: jardiniere, lampadare, bănci, bazine, pavaje decorative, pergole, cabine telefonice și altele asemenea. (Anexa 2 la Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare).

**Monument** - Construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioară care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturii cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, arheologic, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic (Art.3 din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

**Monument istoric** - Bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală (Art.1 alin. (2) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare).

**Obiective turistice naturale** - resursele sau atracțiile turistice care alcătuiesc materia primă pentru activitățile turistice. Ele alcătuiesc potențialul turistic natural al unui teritoriu delimitat teritoriului geografic (județ, stațiune) și se referă la totalitatea resurselor turistice pe care le oferă cadrul natural prin componentele sale fizico-geografice (relief, climă, hidrografie, faună, floră).

**Patrimoniu natural** - ansamblul componentelor și structurilor fizico-geografice, floristice, faunistice și biocenotice ale mediului natural, ale căror importanță și valoare ecologică, economică, științifică, biogenă, sanogenă, peisagistică și recreativă au o semnificație relevantă sub aspectul conservării diversității biologice floristice și faunistice, al integrității funcționale a ecosistemelor, conservării patrimoniului genetic, vegetal și animal, precum și pentru satisfacerea cerințelor de viață, bunăstare, cultură și civilizație ale generațiilor prezente și viitoare, conform OUG 57/2007, cu modificările și completările ulterioare.

**Regenerare urbană** - operațiunea urbanistică de transformare, renovare și reabilitare a unor zone din cadrul unităților administrativ-teritoriale, delimitate conform prevederilor art. 4 alin. (1)-(3) din OUG nr. 183/2022, cu scopul îmbunătățirii calității mediului construit și natural din zonele supuse operațiunii, prin intermediul acțiunilor integrate și coordonate ce vizează îmbunătățirea condițiilor economice, sociale, culturale, ecologice de mediu, precum și dezvoltarea echipamentelor și serviciilor publice de interes general.

**Schemă de ajutor de stat** - Act în baza căruia, în condițiile îndeplinirii anumitor criterii, pot fi acordate ajutoare individuale unor întreprinderi definite în cadrul actului, în mod general și abstract, și orice act în baza căruia un ajutor care nu este legat de un proiect specific poate fi acordat uneia sau mai multor întreprinderi pentru o perioadă nedefinită și/sau într-o valoare nedefinită.

**Scuar** - spațiu verde, cu suprafața mai mică de un hectar, amplasat în cadrul ansamblurilor de locuit, în jurul unor dotări publice, în incintele unităților economice, social-culturale, de învățământ, amenajărilor sportive, de agrement pentru copii și tineret sau în alte locații.

**Spațiu verde** - are înțelesul prevăzut în Legea nr.24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, (republicată)

**Spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu** - spații verzi formate dintr-un cadru vegetal, amplasate adiacent blocurilor de locuințe de tip condominiu, cu rol estetic și de protecție, de ameliorare a climatului și a calității aerului.

**Strategia integrată de dezvoltare urbană** - reprezintă strategia propusă oficial și certificată de o autoritate locală sau de o agenție din sectorul public, stabilită pentru o anumită zonă geografică



urbană și pentru o anumită perioadă, care prevede acțiuni integrate pentru a aborda provocările economice, de mediu, climatice, demografice și sociale care afectează zonele urbane, denumită în continuare „SIDU”.

**Stațiune balneară** - localitatea sau/și arealul care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cură și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare.

**Stațiune climatică** - localitatea sau/și arealul situat în zone cu factori climatici benefici și care are condiții pentru asigurarea menținerii și ameliorării sănătății și/sau a capacității de muncă, precum și a odihnei și reconfortării.

**Stațiune balneoclimatică** - localitatea sau/și arealul care îndeplinește condițiile prevăzute pentru stațiunea balneară și stațiunea climatică.

\*areal - o zona delimitată topo-geo-climatic din localitate sau din afară acesteia care are factori naturali de cură (Ordonanța nr. 109/2000).

\*factori naturali - ansamblul elementelor fizice/chimice terapeutice, sanogene naturale. Sunt considerați factori naturali: apele minerale terapeutice, lacurile și nămolurile terapeutice, gazele terapeutice, ansamblul elementelor fizico-chimice/climatice ale litoralului marin și factorii sanogeni ai principalelor tipuri de bioclima a României, inclusiv de la nivelul grotelor și salinelor. (Ordonanța nr. 109/2000).

**Stațiune turistică de interes național sau local, după caz** - localitatea, partea unei localități ori zona formată din localități învecinate sau părți ale unor localități învecinate care dispune de resurse turistice și care îndeplinește cumulativ, pentru una dintre categorii, criteriile prevăzute în anexa nr. 1 la HG 852/2008, pentru a putea fi atestată ca atare.

**Zona de regenerare urbană** - zona delimitată și declarată ca atare de către autoritățile administrației publice locale competente, care cuprinde obligatoriu imobile aflate integral sau parțial pe raza unităților administrativ-teritoriale urbane sau imobile învecinate situate în unități administrativ-teritoriale diferite, pentru care a fost stabilită necesitatea declanșării operațiunii de regenerare urbană.

**Zona urbană funcțională** - reprezintă transpunerea spațială a relației bidirecționale dintre un centru urban și teritoriul său adiacent, bazată pe relații și fluxuri socio-economice, cel mai important dintre acestea fiind navetismul (de exemplu relația dintre oferta de locuri de muncă și forța de muncă disponibilă în teritoriu).





## 2. ELEMENTE DE CONTEXT

### 2.1. Informații generale Program

Programul Regiunea Centru (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru 2021-2027, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru este ca Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.

Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

### 2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

|                                 |                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Obiectivul de Politică 5</b> | O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale                                                    |
| <b>Obiectivul Specific 5.1</b>  | Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane |
| <b>Prioritatea 8</b>            | O regiune atractivă                                                                                                                                                                                 |
| <b>Acțiunea 8.2</b>             | Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru               |

Dezvoltarea urbană este un proces complex cu provocări și dinamici specifice. Orașele constituie atât sursa, cât și soluția provocărilor actuale economice, de mediu și sociale. Orașele se confruntă cu provocări majore privind adaptabilitatea și sustenabilitatea dezvoltării pe termen lung. În acest sens este nevoie de o abordare integrată a dezvoltării la nivelul zonelor urbane atât pentru municipiile reședință de județ, cât și pentru celelalte municipii și orașe de la nivel regional.

Regiunea Centru este una din regiunile urbanizate de la nivel național. Rețeaua de localități este formată din 57 unități administrativ-teritoriale urbane și 357 unități administrativ-teritoriale rurale. În 2020, rata de urbanizare a Regiunii Centru era de 57,4%. Rețeaua localităților urbane cuprinde 20 municipii și 37 orașe.

În cadrul PR Centru abordarea urbană este tratată în concordanță cu prevederile art. 28 și 29 din Regulamentul UE 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune și art. 11 din Regulamentul UE 1058/2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune și va avea la bază strategiile integrate de dezvoltare urbană (SIDU) elaborate pe baze parteneriale de



autoritățile publice locale de la nivel urban. Acestea pot opta pentru realizarea SIDU fie la nivel de UAT-orăș, fie la nivel de zonă urbană funcțională. SIDU va fi completat de alte documente strategice care să susțină dezvoltarea. Se vor finanța proiecte integrate care vizează atât investițiile în infrastructurile publice, indiferent de tipul acestora, cât și măsuri soft complementare care, împreună, vor contribui la îmbunătățirea aspectelor sociale, economice culturale sau de mediu din localitățile urbane.

### **2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile**

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale.

Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.





### 3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

#### 3.1. Tipul de apel

Prin prezentul Ghid specific se lansează apelul de proiecte **necompetitiv, pe principiul primul venit, primul servit, cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.**

Astfel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 4.3 a prezentului document, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

O cerere de finanțare, care este respinsă într-una din etapele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate fi redepusă în cadrul prezentului apel de proiecte.

Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în alocarea financiară, care în urma evaluării tehnice și financiare, au obținut un punctaj de minim 50 de puncte, să nu fi fost notate cu 0 în la criteriile menționate în ETF (conform instrucțiunilor de completare) și care îndeplinesc criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice.

#### 3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Prin prezentul apel de proiecte sprijinul se va acorda sub formă de grant.

#### 3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară corespunzătoare acestui apel este de **31.812.448,24 euro**, din care sprijin FEDR **27.040.581,00 euro** și **4.771.867,24 euro** de la bugetul de stat și contribuție locală.

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul Inforeuro valabil în luna publicării apelului de proiecte, respectiv luna ianuarie 2024, 1 euro= 4,9753 lei.

**ADR Centru va lansa două apeluri de proiecte: unul pentru acțiuni/operațiuni care nu intră sub incidența ajutorului de stat și unul pentru acțiuni/operațiuni care intră sub incidența ajutorului de stat. Prezentul apel se adresează acțiunilor/operațiunilor care NU intră sub incidența ajutorului de stat. În funcție de tipul de activități prevăzute în proiectele din cadrul SIDU și de alocarea financiară, fiecare oraș va depune cererile de finanțare în cadrul unuia din cele două apeluri.**

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) și art. 5, alin 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

#### 3.4. Rata de cofinanțare

Rata de cofinanțare acordată în cadrul apelului de proiecte este de **maxim 98%** din valoarea cheltuielilor eligibile a proiectului, din care **maxim 85%** din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și **maxim 13%** din bugetul de stat (BS). **Minim 2%** din valoarea cheltuielilor eligibile reprezintă contribuția solicitantului.



### 3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Zona vizată de prezentul apel de proiecte trebuie să fie situată în Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul urban/ZUF.

### 3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Acest obiectiv specific vizează creșterea calității vieții locuitorilor din zonele urbane ale Regiunii Centru prin investiții pentru susținerea mecanismului integrat de dezvoltare urbană durabilă, inclusiv finanțarea elaborării/actualizării documentelor strategice, în principal SIDU. Astfel, vor fi finanțate proiectele prioritare rezultate din cadrul SIDU elaborate la nivelul celor 37 de orașe din Regiune, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

Tipurile de acțiuni sprijinite în cadrul acestui apel sunt următoarele (așa cum sunt detaliate la pct. 5.2.2 din prezentul ghid):

- a) Regenerarea spațiilor publice, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului;
- b) Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și istoric, precum și a infrastructurii din domeniul cultural;
- c) Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros

**ATENȚIE:** În cadrul acestui apel de proiecte vor fi finanțate doar investițiile din cadrul acestui obiectiv specific care nu intră sub incidența prevederilor privind ajutorul de stat. A se vedea prevederile pct. 3.13 Reguli privind ajutorul de stat și pct. 5.3 Eligibilitatea activităților.

12

Proiectele care vor fi selectate pentru finanțare vor trebui să demonstreze o abordare integrată prin combinarea atât a investițiilor în infrastructura publică, indiferent de tipul acestora, cât și a măsurilor complementare de tip soft care, împreună, vor contribui la îmbunătățirea aspectelor sociale, culturale sau de mediu ale orașelor Regiunii Centru.

Selectarea proiectelor se va face din perspectiva includerii lor în SIDU, iar proiectele finanțate trebuie să demonstreze abordarea integrată.

Autoritatea de Management verifică strategia din punct de vedere al conformității și al calității, pentru îndeplinirea condițiilor din art. 29 al Reg. 1060/2021, iar ulterior abordarea integrată a proiectelor. Totodată, prioritizarea zonelor în care vor avea loc intervențiile trebuie să fie reflectată în SIDU, identificată prin evaluarea și cartografierea nevoilor locale, dar și prin consultarea și implicarea comunității locale.

Un proiect este considerat integrat în sine dacă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții (conform definiției Indicatorului RCO76 - "Proiecte integrate de dezvoltare teritorială"):

- a) proiectul implică diferite sectoare (cum ar fi sectoare sociale, economice și de mediu);
- b) proiectul implică diferite teritorii administrative (ex: unități administrativ-teritoriale) și
- c) proiectul implică mai multe tipuri de organisme relevante (autorități publice, actori privați, ONG-uri).





Solicitantul va justifica acest aspect în cadrul cererii de finanțare și va anexa extrasele relevante din SIDU, precum și Hotărârea de aprobare a strategiei. Proiectul trebuie să se regăsească în Lista de proiecte din SIDU.

Prioritatea va contribui la dezvoltarea urbană integrată. Astfel aceasta va acoperi Regiunea Centru, mediul urban și mediul rural aferent ZUF. Pentru intervențiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific, regenerare urbană, patrimoniu și infrastructura culturală și turism se aplică instrumentul teritorial în conformitate cu Regulamentul nr. 1060/2021, art. 28 (c) - "Finanțare în baza SIDU".

Acțiunile propuse pot contribui la sprijinirea obiectivelor Strategiei UE pentru Regiunea Dunării (SUERD), Aria Prioritară 3. Promovarea culturii și a turismului. Programul poate acționa împreună cu Interreg Europe, pe baza OS „o mai bună guvernare a cooperării” Astfel, beneficiarii pot coopera în toate subiectele de relevanță comună, conform nevoilor regionale din sfera politicii de coeziune (art. 5 Reg. UE 1060/2021).

Este încurajată cooperarea cu parteneri din statele care compun Regiunea Dunării.

Intervențiile din PR Centru contribuie la implementarea elementelor din inițiativa NEB în vederea operaționalizării Pactului Verde. Se vor sprijini investițiile care îmbină cu succes principiile de sustenabilitate, estetică și incluziune ale inițiativei NEB, cu scopul de a găsi soluții accesibile, incluzive, durabile și atractive la provocările climatice.

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui apel vor avea în vedere ghidurile/orientările tehnice de la nivel european privind schimbările climatice, utilizarea resurselor și durabilitatea.

### **Dezvoltare urbană**

Acest apel de proiecte este dedicat orașelor din Regiunea Centru și are în vedere aplicarea principiilor privind abordarea dezvoltării urbane prevăzute în PR Centru. Abordarea urbană va fi implementată având la bază Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) și va fi în concordanță cu prevederile Regulamentului nr. 1060/2021.

În vederea verificării admisibilității, strategia integrată de dezvoltare urbană (inclusiv anexele) se transmite electronic la adresele [programe@adrcentru.ro](mailto:programe@adrcentru.ro) și [dezvoltare\\_urbana@adrcentru.ro](mailto:dezvoltare_urbana@adrcentru.ro), sub formă de fișiere arhivate, începând cu data publicării apelului de proiecte.

Documentele obligatorii care vor fi depuse în momentul transmiterii SIDU către ADR Centru, pentru verificarea admisibilității sunt:

- Adresa de înaintare a SIDU în vederea verificării admisibilității;
- Hotărârea Consiliului Local al UAT pentru aprobarea SIDU;
- Decizia finală/decizia etapei de încadrare emisă de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu, conform HG nr. 1076/2004;
- Declarația beneficiarului cu privire la parcurgerea procesului de consultare publică și de respectare a principiului parteneriatului, inclusiv documentele doveditoare;



Depunerea SIDU spre verificare se va realiza înainte de depunerea primului proiect cuprins în SIDU, indiferent de Prioritatea și Apelul în cadrul cărora se va depune acesta, urmând ca verificarea să fie realizată în baza grilei de verificare a admisibilității SIDU, anexa a prezentului ghid (Anexa 18). În acest sens, SIDU depus va parcurge o etapă de analiză și admisibilitate, aceasta reprezentând o condiție obligatorie în procesul de finanțare a proiectelor aferente prezentului apelul, proiectele urmând să fie depuse, verificate și finanțate în conformitate cu prevederile ghidului solicitantului. Prima cerere de finanțare va putea fi depusă doar după ce SIDU este declarată admisibilă.

Termenul de verificare a admisibilității SIDU este de maxim 30 de zile calendaristice de la data depunerii și înregistrării documentelor, perioadă în care se pot solicita clarificări de către ADR Centru.

În situația în care, în urma verificării/transmiterii solicitărilor de clarificări/analizei răspunsurilor primite în termenul de 30 de zile calendaristice, se consideră că SIDU nu poate fi considerat admisibil, se va solicita beneficiarului completarea și redepunerea acestor documente complete.

După finalizarea etapei de verificare a admisibilității SIDU, ADR Centru va transmite o notificare către reprezentantul legal al beneficiarului, prin care va fi informat cu privire la finalizarea acestei etape și posibilitatea începerii depunerii cererilor de finanțare

Finanțarea cheltuielilor legate de elaborarea SIDU poate fi asigurată în cadrul Priorității 8 a PR Centru 2021-2027, din cadrul OP 5, ca și componentă a bugetului în cadrul primului proiect depus de orașe, dacă elaborarea acestora nu a fost finanțată din alte surse de finanțare nerambursabile.

### 3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Comunitățile locale din mediul urban (orașele din Regiunea Centru), zonele funcționale: locuitorii zonelor respective, autoritățile locale, turiștii, consumatorii de cultură, partenerii socio-economici.

### 3.8. Indicatori

**Indicatori de program:** sunt indicatorii de realizare și rezultat care au fost incluși în program, justificați în cadrul de performanță al Programului Regiunea Centru și care servesc la cuantificarea rezultatelor Programului.

#### 3.8.1. Indicatori de realizare

**Indicatorii de realizare** sunt indicatori de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției. În cazul prezentului apel, indicatorii de realizare vizați sunt:

**Indicatori de program:**





| ID     | Indicator de realizare/output                                                                    | Unitate de măsură                 | Valoare de referință | Valoarea țintă (2029) |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------|-----------------------|
| RCO74  | Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată | Nr. persoane                      | 0                    | 1.310.684             |
| RCO75  | Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin                        | Nr. strategii                     | 0                    | 30                    |
| RCO76  | Proiecte integrate de dezvoltare teritorială                                                     | Nr. proiecte integrate sprijinite | 0                    | 30                    |
| RCO114 | Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane                                          | mp                                | 0                    | 400.000               |

#### Indicatori de proiect:

- Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată - persoane - se va înscrie populația UAT-ului acoperit de SIDU
- Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin - nr. - 1
- Proiecte integrate de dezvoltare teritorială - nr. - 1
- Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane - se va înscrie suprafața în mp

15

#### 3.8.2. Indicatori de rezultat

**Indicatorii de rezultat** sunt indicatori de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite. În cazul prezentului apel, indicatorii de rezultat vizați sunt:

#### Indicatori de program:

| ID    | Indicator rezultat                                                                  | Unitate de măsură | Valoare de referință | Valoare ținta (2029)* |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------|-----------------------|
| RCR77 | Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin | Nr. vizitatori    | 151.318              | 237.455               |

#### Indicatori de proiect:

- Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin\* - persoane

\*Numărul estimat de vizitatori anual ai siturilor culturale și turistice sprijinite. **Estimarea numărului de vizitatori trebuie efectuată ex-post pentru un an de la finalizarea intervenției.** Indicatorul de referință al indicatorului se referă la numărul estimat anual de vizitatori ai siturilor



sprijinite pentru anul înainte de începerea intervenției (anul înainte de depunerea cererii de finanțare) și este zero pentru noile situri culturale și turistice.

Indicatorul nu acoperă siturile naturale pentru care o estimare exactă a numărului de vizitatori nu este posibilă.

În cadrul acestui indicator, în funcție de tipul de activități propuse prin proiect se vor cumula datele referitoare la:

- Număr de vizitatori (persoane) ai obiectivelor turistice care beneficiază de sprijin
- Număr de vizitatori (persoane) ai obiectivelor culturale care beneficiază de sprijin
- Număr de vizitatori (persoane) ai obiectivelor de patrimoniu care beneficiază de sprijin

**Acești indicatori devin obligatorii pentru solicitant, inclusiv în ce privește valoarea țintă, în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, iar îndeplinirea lor va face obiectul monitorizării.**

**NOTĂ:** Nu se acceptă identificarea și cuantificarea în cadrul cererii de finanțare a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul secțiunii 3.8. din prezentul Ghid.

### 3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

Nu este cazul.

## 3.9. Rezultatele așteptate

Dezvoltarea urbană integrată în funcție de nevoile fiecărei categorii de orașe, regenerarea spațiilor urbane ținând seama de prioritățile stabilite prin SIDU. Valorificarea potențialului economic al turismului și al patrimoniului cultural din zonele urbane.

În cadrul cererii de finanțare, vor fi cuantificate distinct următoarele rezultate ale proiectului, în funcție de tipul de activități, în corelare cu informațiile aferente criteriului 1 din grila de evaluare tehnică și financiară:

- Creșterea numărului de vizitatori ai obiectivului turistic
- Creșterea numărului de vizitatori ai obiectivului cultural
- Creșterea numărului de vizitatori la obiectivul de patrimoniu

*Pentru obiectivele nou înființate sau care nu erau deschise publicului și pentru care numărul de vizitatori în anul înainte de depunerea cererii de finanțare era egal cu 0, se va înscrie numărul de vizitatori*

- Populația vizată direct de proiect (pentru activități specifice de regenerare urbană) - persoane\*

\* Indicatorul se calculează la finalul perioadei de implementare și vizează populația care locuiește într-o rază de 2 km față de infrastructura care face obiectul proiectului și care are acces la infrastructură respectivă.

(Atenție: a nu se confunda cu Indicatorul de program - RCO74) Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată





### 3.10. Operațiuni de importanță strategică

Nu este cazul.

### 3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

### 3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

### 3.13. Reguli privind ajutorul de stat

#### Principiul non-profitului și aplicarea regulilor privind Ajutorul de stat

##### Principiul non-profitului

Proiectele finanțate în cadrul acestei priorități vor avea în vedere respectarea prevederilor principiului non-profitului, așa cum acesta este descris în art. 192 din Regulamentul CE nr. 1046/2018.

Conform prevederilor Regulamentului CE nr. 1046/2018, articolul 192 **Principiul non-profitului:**

(1) Granturile nu au scopul sau efectul de a produce profit în contextul acțiunii sau al programului de lucru al beneficiarului („principiul non-profitului”).

(2) În sensul alineatului (1), profitul se definește drept un surplus, calculat la plata soldului, de încasări față de costurile eligibile ale acțiunii sau ale programului de lucru, în cazul în care încasările se limitează la grantul Uniunii și la veniturile generate de respectiva acțiune sau de respectivul program de lucru.

În cazul unui grant de funcționare, cuantumulurile destinate constituirii de rezerve nu sunt luate în considerare pentru verificarea conformității cu principiul non-profitului.

(3) În cazul în care se obține profit, Comisia are dreptul să recupereze procentajul din profit corespunzător contribuției Uniunii la costurile eligibile suportate efectiv de beneficiar pentru a realiza acțiunea sau programul de lucru.

Astfel, în cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul ținând cont de acest profit.

În cazul în care proiectul propus generează profit, în conformitate cu analiza financiară efectuată, pentru asigurarea principiului non-profitului menționat la art. 192 din Regulamentul financiar al UE nr. 1046/2018, cu modificările și completările ulterioare, asistența financiară nerambursabilă solicitată în cadrul proiectului este diminuată corespunzător.

**Modul de calcul se va regăsi în Macheta financiară (funding gap) inclusiv matricea de corelare buget-deviz - Anexa 15, iar contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile va fi ajustată corespunzător.**

##### Ajutor de stat

Activitățile propuse în cadrul proiectelor finanțate prin acest apel nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat.



În conformitate cu prevederile articolului 107 alin. (1) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, (TFUE) este considerat ajutor de stat incompatibil cu Piața internă a Uniunii Europene, orice măsură de sprijin a unui Stat Membru care îndeplinește cumulativ următoarele patru condiții:

- să fie acordată de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
- să fie selectivă;
- să asigure un avantaj agentului economic;
- să distorsioneze ori să amenințe să distorsioneze concurența sau să afecteze comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Ținând seama de specificul activităților care urmează a fi finanțate în cadrul Acțiunii 8.2 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru, activități care nu au caracter economic, precum și de faptul că entitățile beneficiare ale finanțării nu au calitatea de operatori economici în relație cu aceste activități, nu sunt îndeplinite condițiile cumulative privind încadrarea în categoria ajutorului de stat, prin urmare acest apel de proiecte nu intră sub incidența prevederilor referitoare la ajutorul de stat.

În etapa de implementare, contractorii cu care beneficiarii vor încheia contracte de achiziție publică vor fi selectați doar pe baza unor proceduri competitive, transparente, necondiționate și nediscriminatorii, în condițiile legii, incidența ajutorului de stat fiind astfel exclusă de la nivelul prestatorului/furnizorului/executantului.

18

În cadrul proiectelor finanțate prin acest apel trebuie să se evite incidența cu reglementările de ajutor de stat la nivelul **celor trei paliere**, respectiv:

- A. La nivelul beneficiarului infrastructurii;
- B. La nivelul întreprinderii ce operează infrastructura;
- C. La nivelul întreprinderilor care utilizează infrastructura.

#### **A. La nivelul beneficiarului infrastructurii**

##### **✓ Construirea/extinderea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii**

Dacă întreprinderea care va presta activitățile de construcție/extindere/finalizare/modernizare/reabilitare/dotare a infrastructurii este selectată ca urmare a unei proceduri de licitație publică deschisă, transparentă și necondiționată, atunci sunt eliminate incidențele cu prevederile specifice de ajutor de stat.

##### **✓ Infrastructura nu este destinată exploatarei comerciale**

Finanțarea nu implică elemente de natura ajutorului de stat dacă prin construirea și exploatarea infrastructurii nu este favorizată în mod selectiv o întreprindere sau un sector anume, ci se oferă beneficii pentru societate în general. Aceasta are loc atunci când sunt vizate, de exemplu, infrastructuri utilizate pentru activități pe care statul le desfășoară în mod normal în exercitarea prerogativelor sale de autoritate publică sau care nu sunt utilizate pentru oferirea





de bunuri sau de servicii pe o piață. În condițiile în care infrastructura finanțată este pusă la dispoziția utilizatorilor în mod liber, gratuit și nediscriminatoriu, astfel de activități nu au caracter economic și, prin urmare, nu intră în domeniul de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat

În ceea ce privește finanțarea spațiilor publice urbane, în condițiile în care acestea reprezintă elemente de infrastructură care vor fi disponibile în mod nediscriminatoriu pentru toți utilizatorii, iar infrastructura nu este utilizată pentru desfășurarea unei activități economice, aceasta componentă a investițiilor propuse nu intra sub incidența regulilor privind ajutorul de stat.

Potrivit jurisprudenței europene relevante, activitățile au caracter neeconomic dacă, ulterior realizării proiectului, este oferit acces liber și gratuit publicului larg, îndeplinind, astfel, un scop pur social și cultural<sup>1</sup>. Faptul că vizitatorii unei instituții culturale sau participanții la o activitate culturală sau de conservare a patrimoniului, deschisă publicului larg, trebuie să plătească o contribuție bănească care acoperă numai o fracție din costurile reale, nu afectează caracterul neeconomic al activității respective, deoarece această contribuție nu poate fi considerată drept o remunerație veritabilă pentru serviciul furnizat, atât timp cât finanțarea cheltuielilor de operare nu este susținută preponderent de taxele plătite de utilizatori.

Dacă, în schimb, activitățile culturale sau de conservare a patrimoniului sunt finanțate preponderent (peste 50%) din taxele plătite de vizitatori sau de utilizatori sau prin alte mijloace comerciale, acestea ar trebui să fie calificate ca având caracter economic. Similar, activitățile culturale sau de conservare a patrimoniului de care beneficiază exclusiv anumite întreprinderi, iar nu publicul larg (de exemplu, restaurarea unei clădiri istorice utilizate de o companie privată) ar trebui în mod normal să fie calificate ca având un caracter economic.

19

Subliniem faptul că, în situația în care infrastructura se utilizează pentru activități atât economice, cât și neeconomice, finanțarea publică pentru construcția acestora nu va intra sub incidența normelor privind ajutoarele de stat doar în cazul în care se acoperă costurile legate de activități neeconomice<sup>2</sup>. În acest caz, furnizorul se va asigura că finanțarea publică acordată pentru activitățile neeconomice nu poate fi utilizată pentru subvenționarea încrucișată a activităților economice, prin organizarea unei evidențe contabile separate a activităților. Atunci când, în cazul utilizării mixte, infrastructura este utilizată aproape exclusiv pentru o activitate neeconomică, se poate considera că întreaga finanțare ar putea să nu intre sub incidența normelor privind ajutorul de stat, cu condiția ca utilizarea economică să își păstreze caracterul strict auxiliar<sup>3</sup>.

În cadrul documentației (vezi Anexa 12 Plan de marketing) solicitantul va examina caracterul economic sau ne-economic al activității care se va desfășura ca urmare a realizării investiției.

#### ✓ **Măsura are impact local**

Pentru a se evita situația în care unele investiții implică elemente de natura ajutorului de stat, **se solicită ca investițiile realizate să aibă un impact local**, pentru a nu „afecta comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene” (una din cele patru condiții cumulative de mai sus).

<sup>1</sup> A se vedea Capitolul 2.6 - Cultură și conservarea patrimoniului, inclusiv conservarea naturii din Comunicarea CE privind noțiunea de ajutor de stat, astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene

<sup>2</sup> În cazul autorităților publice în cadrul cărora activitatea economică nu poate fi separată de exercitarea prerogativelor de autoritate publică, activitățile exercitate de entitatea respectivă în ansamblu rămân legate de exercitarea prerogativelor de autoritate publică

<sup>3</sup> Se consideră că utilizarea infrastructurii în scopuri economice are caracter auxiliar atunci când capacitatea alocată în fiecare an activității respective nu depășește 20 % din capacitatea anuală totală a infrastructurii.



Astfel de situații apar atunci când beneficiarul fondurilor furnizează bunuri sau servicii într-o zonă limitată, fiind puțin probabil să atragă clienți din alte state membre, iar măsura nu are un efect mai mult decât marginal asupra condițiilor de investiții sau de stabilire transfrontaliere<sup>4</sup> (infrastructurile care deservește în principal un public local, evenimente culturale și entități care desfășoară activități economice care, totuși, nu sunt susceptibile să atragă utilizatori sau vizitatori de la oferte similare din alte state membre).

Comisia Europeană a considerat în mai multe decizii în spețe similare, având în vedere împrejurările specifice ale cazurilor, că unele măsuri au un impact local și, în consecință, nu au niciun efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. În aceste cazuri, Comisia a constatat, în special, că beneficiarul a furnizat bunuri sau servicii într-o zonă limitată dintr-un stat membru, că era puțin probabil să atragă clienți din alte state membre și că nu se putea prevedea că măsura ar avea un efect mai mult decât marginal asupra condițiilor de investiții transfrontaliere.

În cadrul documentației (vezi Anexa 12 Plan de marketing) solicitantul va argumenta că investițiile propuse nu distorsionează ori amenință să distorsioneze concurența.

#### **B. La nivelul întreprinderii ce operează infrastructura**

Dacă infrastructura realizată prin proiect este utilizată pentru o activitate economică, incidența cu reglementările de ajutor de stat poate fi evitată dacă operatorul infrastructurii (administratorul) este selectat printr-o procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, în condițiile legii (de ex. licitație publică), mai ales dacă acesta plătește autorității publice o redevință care să acopere cel puțin amortizarea investiției. Astfel, se consideră că agentul economic nu va beneficia de un avantaj economic, întrucât avantajul apare atunci când suma plătită pentru dreptul de a exploata infrastructura este mai mică decât cea pe care ar plăti-o pentru dreptul de a exploata o infrastructură comparabilă în condiții normale de piață (taxele de utilizare a infrastructurii realizate din surse publice trebuie să corespundă unui nivel al pieței).

Astfel, pentru investițiile ce vor fi operate de către terțe părți după finalizare (alții decât solicitantul), transmiterea către aceștia a dreptului de exploatare a infrastructurii/bunurilor construite/extinse/ finalizate/modernizate/reabilitate/dotate prin proiect pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare, pentru îndeplinirea activităților corespunzătoare obiectivelor proiectelor, se face prin procedură competitivă, transparentă și nediscriminatorie, în condițiile legii, precum și ale prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

#### **C. La nivelul întreprinderilor care utilizează infrastructura**

În situația în care infrastructura construită/extinsă/modernizată/reabilitată este pusă la dispoziția utilizatorilor care desfășoară activități economice în mod gratuit sau în condițiile pieței (la un preț al pieței), poate fi exclusă incidența elementelor de ajutor de stat.

Însă, dacă infrastructura este rezervată (în totalitate sau preponderent) pentru anumite întreprinderi sau acestea beneficiază de un tratament mai avantajos decât ceilalți utilizatori (plătesc o taxă mai mică, au acces gratuit la infrastructură, nu plătesc cheltuieli de închiriere sau acestea sunt suportate de autoritatea locală etc), atunci există posibilitatea ca acești utilizatori să beneficieze de ajutor de stat.

<sup>4</sup> A se vedea pct. 196-197 din Comunicarea CE privind noțiunea de ajutor de stat, astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene



Totodată, în cadrul proiectelor finanțate prin acest apel pentru a fi evitată incidența cu reglementările de ajutor de stat beneficiarul are următoarele obligații:

- a. Dacă este cazul, transmiterea dreptului de folosință/administrare asupra obiectelor/bunurilor realizate prin proiect către o terță parte pentru îndeplinirea activităților corespunzătoare obiectivelor proiectului, se poate face numai printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, în condițiile legii, cu respectarea prevederilor art. 107 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, precum și cu respectarea condiției de ajustare corespunzătoare a finanțării nerambursabile acordate în cadrul contractului de finanțare în cazul proiectelor generatoare de profit. Nerespectarea condiției de transmitere a dreptului de folosință/administrare anterior menționat poate conduce la rezilierea și recuperarea sumelor plătite, în conformitate cu prevederile prezentului contract.
- b. Dacă este cazul, pe perioada de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, în situația în care investițiile vor fi operate de către solicitant/serviciile de interes public local aflate în subordinea acestuia, pentru îndeplinirea activităților corespunzătoare obiectivelor proiectului, veniturile din taxele percepute vizitatorilor / utilizatorilor (bilete/tarife, etc.) nu vor depăși 50% din cheltuielile de exploatare ale investiției ce face obiectul proiectului.

### **3.14. Reguli privind instrumentele financiare**

Nu este cazul.

### **3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale**

Nu este cazul.

### **3.16. Principii orizontale**

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului Regiunea Centru se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

### **3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice**

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. În acest sens, solicitantul va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea



proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibilă la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/> privind abordarea principiului DNSH în Programul Regiunea Centru. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respecta principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatării, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 și Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027: <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

### **3.18. Caracterul durabil al proiectului**

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

22

### **3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea**

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități și a actelor normative relevante europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al RDC.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin





Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.

În acest sens, în ceea ce privește eligibilitatea proiectului și a activităților, este necesară respectarea obligațiilor prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul accesibilității pentru persoanele cu dizabilități, respectiv standardele minime prevăzute.

În conformitate cu art. 4 lit. f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, să promoveze existența și să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal, precum și să promoveze designul universal în elaborarea standardelor și instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, „design universal” înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializată. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar.

În același timp, „adaptare rezonabilă” înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Cadrul legal general privind accesibilitatea este dat de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul IV „Accesibilitate”, art. 61-71, la acesta se adăugându-se legislația și normele de aplicare specifice, precum Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public ș.a.

În ceea ce privește acordarea unui punctaj suplimentar în etapa de evaluare tehnică și financiară proiectelor ale căror acțiuni depășesc minimul stabilit prin lege, se vor puncta în plus proiectele care vor promova cercetarea și dezvoltarea, vor face cunoscută oferta și vor încuraja utilizarea de noi tehnologii, inclusiv tehnologii informatice și de comunicații, dispozitive de suport pentru mobilitate, dispozitive și tehnologii de asistare, adecvate persoanelor cu dizabilități, acordând prioritate tehnologiilor cu prețuri accesibile (art. 4 lit. g) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități).

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- “Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile” disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021–2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>.



### 3.20. Teme secundare

Nu este cazul.

### 3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1060/2021, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, publicat pe pagina [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

Prevederile incluse în Manualul de Identitate Vizuală a PR Centru 2021-2027 se aplică beneficiarilor de finanțare europeană începând cu momentul semnării contractului de finanțare. Totuși, în cazul în care potențialul beneficiar realizează anterior semnării contractului de finanțare, activități/materiale de informare și comunicare pentru promovarea proiectului (broșuri, mape, pliante, site-uri etc.), acestea trebuie să respecte regulile din acest Manual.

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare/vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului „Regiunea Centru”.

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- publicarea a minim unui comunicat/anunț de presă, la începutul și finalul proiectului
- includerea unei mențiuni care subliniază sprijinul din partea Uniunii (declarația UE) într-un mod vizibil în documentele și în materialele de comunicare referitoare la implementarea operațiunii care sunt destinate publicului sau participanților la cursuri/training-uri/ evenimente etc
- realizarea unui panou permanent/unei plăci permanente pentru proiectele finanțate din FEDR a căror valoare totală depășește 500.000 euro; în cazul proiectelor FEDR a căror valoare totală nu depășește 500.000 EUR, se va expune, într-un loc ușor vizibil publicului,





cel puțin un afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent conținând informații despre proiect

- aplicarea de autocolante/plăcuțe pe echipamentele cu o valoare mai mare de 5.000 lei fără TVA, achiziționate prin proiect
- afișarea pe site-ul oficial de internet, dacă există, și pe paginile de comunicare socială ale beneficiarului, dacă există, a unei scurte descrieri a proiectului, proporțională cu nivelul sprijinului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestuia, evidențiind sprijinul financiar din partea Uniunii
- realizarea unui portofoliu de fotografii pe parcursul desfășurării proiectului pentru a ilustra evoluția acestuia

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare - Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații suplimentare și detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, publicat în Monitorul Oficial Partea I nr. 1041 și 1041 bis din 16.11.2023) disponibil la adresa [www.adrcentru.ro/comunicare/ghid-identitate-vizuala-2021-2027](http://www.adrcentru.ro/comunicare/ghid-identitate-vizuala-2021-2027), în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă va fi cazul), publicate în locațiile menționate.



## 4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

### 4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Codul aferent prezentului apel este: PRC/244/PRC\_P8/OP5/RSO5.1/PRC\_A44

Data deschidere apel de proiecte: 31.01.2024

### 4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021/SMIS2021+.

### 4.3. Perioada de depunere a proiectelor

#### 4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: 29.02.2024, ora 12.00

#### 4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a depunerii de proiecte: 28.03.2025, ora 12.00

### 4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS, disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.





## 5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

**Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant individual/parteneriat (lider și parteneri), începând cu data depunerii cererii de finanțare și pe tot parcursul procesului de evaluare selecție și contractare, precum și pe perioada de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, în condițiile stipulate de acesta, cu excepția:**

- **criteriului de eligibilitate referitor la valoarea minimă eligibilă a proiectului, a cărei respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv.**

Pentru obținerea finanțării în cadrul prezentului apel al PR Centru, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta.

De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget sau cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

### 5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

27

Solicitantul/partenerul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM, în secțiunea dedicată Beneficiarilor reali din MySMIS2021/SMIS2021+, a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

#### 5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1. **Solicitantul/Membrii parteneriatului, precum și reprezentanții legali ai acestora, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în situațiile de excludere prezentate mai jos, începând cu data depunerii cererii de finanțare:**
  - A. Organizația solicitantă nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:



- a) să se afle în stare de faliment/insolvență sau să facă obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, să fi încheiat acorduri cu creditorii în cadrul procedurilor anterior menționate, să-și fi suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
  - b) să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a).
  - c) să fie găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- B.** Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare trebuie să nu se afle într-una din situațiile de mai jos:
- a) să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului.
  - b) să se afle în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR
  - c) să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR
  - d) să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.
- C.** Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:
- a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
    - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
    - ✓ a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
  - b) Sa fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic/în ultimele 6 luni.
  - c) deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.





## 2. Solicitantul (individual/unul din parteneri) deține drepturi asupra imobilului<sup>5</sup> (clădire și teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția începând cu data depunerii cererii de finanțare



În cazul proiectelor/obiectivelor de investiție cu lucrări de construcții care necesită autorizare, solicitantul și/sau partenerii trebuie să dețină dreptul de proprietate/administrare/concesiune/folosință asupra infrastructurii care face obiectul proiectului.

Definirea drepturilor reale anterior menționate se realizează în conformitate cu prevederile codului Civil (pentru drept de administrare și concesiune - prevederile articolului 866 și următoarele din Legea 287/2009 privind Codul Civil) și cu legislația aplicabilă.

În cazul în care aceste drepturi nu sunt deținute de solicitant (UAT oraș) se va încheia Acord de parteneriat între unitatea administrativ-teritorială oraș cu partenerul eligibil, care deține drepturile anterior menționate.

În cazul activităților care presupun instalarea unor echipamente, iar solicitantul nu deține dreptul de proprietate publică sau privată/administrare/concesiune, în conformitate cu cele prevăzute mai sus, poate să demonstreze, la data depunerii cererii de finanțare, faptul că deține un drept de folosință, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică.

Acesta trebuie să acopere perioada de evaluare, selecție, contractare, implementare și durabilitate a investiției. În acest caz, asupra imobilelor respective **nu se vor executa lucrări de construcții pentru care este necesară autorizația de construire, conform legislației în vigoare.**

În acest sens, solicitantul poate să demonstreze:

- **Dreptul de folosință asupra unor imobile pentru instalarea camerelor de supraveghere video și dotare a dispeceratului**, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- **Dreptul de folosință a unor bunuri imobile (de ex. stâlpi)**, pentru instalarea punctuală a sistemului de iluminat, sisteme wi-fi, etc pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Pentru toate situațiile de mai sus, în care solicitantul **demonstrează doar un drept de folosință** asupra imobilelor, acesta trebuie să demonstreze că deține **acordul proprietarilor** pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere durabilitatea proiectului.

**NOTĂ:** În situația în care pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului, conform ghidului solicitantului pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire (cu excepția cazurilor prevăzute în ghid), se va solicita un Memoriu tehnic din partea proiectantului care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, proiectul va

<sup>5</sup> Imobil: prin imobil, în sensul Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic”.



fi respins sau contractul de finanțare va fi reziliat. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, fără a fi afectate criteriile de selecție, solicitantul/beneficiarul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul și să elimine cheltuielile corespunzătoare din bugetul proiectului sau să le considere neeligibile, după caz.

**3. Solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției (operațiunilor) în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021<sup>6</sup>:**

Perioada pentru care este conferit dreptul de administrare/concesiune/de folosință solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021<sup>1</sup> în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate :

- a) să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța și serviciile asociate necesare)
- b) să nu realizeze o modificare asupra calității dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare
- c) să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

30

În vederea asigurării respectării principiilor de mai sus, solicitantul/partenerii va/vor completa Declarația unică.

**ATENȚIE!** Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

**4. Imobilul ce face obiectul proiectului îndeplinește cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare, următoarele condiții, nefiind afectat de nefiind afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:**

- a) să fie liber de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- b) să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;

<sup>6</sup> Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize



- c) să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- d) să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

*Solicitantul va informa în termen de 5 zile lucrătoare Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procedurii de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.*

*Nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).*

*În accepțiunea AM PR Centru nu este considerată sarcină dreptul de administrare înscris în cartea funciară și care nu afectează condițiile de implementare.*

#### **5. Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura:**

- contribuția proprie declarată în secțiunea aferentă din Cererea de Finanțare aferentă cheltuielilor eligibile;
- finanțarea tuturor costurilor, inclusiv costurile neeligibile, dar necesare, aferente proiectului;
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile, din fondurile Uniunii;
- cheltuielile de funcționare și întreținere aferente proiectului care includ investiții în infrastructură sau investiții productive, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.

Aspectele care privesc capacitatea financiară sunt asumate prin Declarația unică, atașată la data depunerii cererii de finanțare și în hotărârea/decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect.

În cazul parteneriatului, dovada capacității de cofinanțare se face de lider și/sau partener după caz.

Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului. Se va anexa hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli.

#### **6. Pentru investiții aferente monumentelor istorice categoria A și B, dacă este cazul - Membrul în parteneriat cu statut de ONG (persoană juridică de drept privat fără scop patrimonial), în situația în care este titularul dreptului de proprietate/administrare/concesiune, trebuie să desfășoare activități în domeniul protejării monumentelor istorice, conform statutului și să aibă o vechime în acest domeniu de activitate de cel puțin 12 luni, la data depunerii cererii de finanțare.**

Verificarea criteriului se realizează în baza documentelor statutare și în baza extrasului din Registrul asociațiilor și fundațiilor.



### 5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

- A. Unități administrativ-teritoriale - Orașe** (definite conform Codului administrativ aprobat prin OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare)
- B. Forme asociative - parteneriate, având ca lider de parteneriat unitatea administrativ-teritorială - Oraș**

### 5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

- Unitate administrativ teritorială - județ;
- Unități administrativ-teritoriale orașe/comune din zona funcțională urbană (ZUF);
- Unități de cult din cadrul cultelor recunoscute în România, în conformitate cu prevederile Legii nr.489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor (republicată), cu modificările și completările ulterioare;
- Organizații neguvernamentale (Persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial) - Asociații și fundații constituite în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare, inclusiv filiale ale asociațiilor și fundațiilor internaționale recunoscute în conformitate cu legislația în vigoare în România.

### 5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentului capitol.

Nu există restricții cu privire la numărul de parteneri. În derularea procedurii privind alegerea partenerilor din sectorul privat implicați în derularea activităților tip soft, se vor avea în vedere prevederile art. 34 din OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

**În cadrul parteneriatelor, este obligatoriu ca unitățile administrativ-teritoriale oraș să dețină calitatea de lider de parteneriat** definită în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă.

**Se va avea în vedere, în mod obligatoriu, faptul că orașele/comunele din zona funcțională urbană a orașului, cu care se încheie parteneriate pentru depunerea și implementarea în comun a proiectelor trebuie să fi făcut parte din zona de studiu comună a S.I.D.U aferent respectivului oraș.**

În scopul constituirii parteneriatelor se încheie acorduri de tipul celor descrise în prezentul ghid.





## 5.2. Eligibilitatea activităților



### 5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Activitățile propuse trebuie să se încadreze în acțiunile specifice sprijinite în Obiectivului specific 5.1 - O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării sustenabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și a inițiativelor locale, Prioritatea 8 - O regiune atractivă, Acțiunea 8.2 - Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru.

Această Prioritate propune susținerea mecanismului integrat de dezvoltare urbană durabilă, inclusiv finanțarea elaborării/actualizării documentelor strategice (SIDU). Astfel, vor fi finanțate proiectele prioritare rezultate din cadrul SIDU elaborate la nivelul orașelor din Regiune.

### 5.2.2. Activități eligibile

#### ACTIVITĂȚI AFERENTE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

##### A. Activități care vizează regenerarea spațiilor publice, inclusiv asigurarea sistemelor de securitate a cetățeanului

Având în vedere prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 183/28.12.2022, art. 4:

Activitățile/acțiunile urbanistice de regenerare urbană eligibile în cadrul prezentului apel vor trebui implementate în zonele delimitate prin planul urbanistic general, în conformitate cu prevederile privind art. 46 alin. (3) lit. g) din Legea nr. 350/2001 amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare.

Delimitarea zonelor de regenerare urbană, prevăzută mai sus, se realizează pe limite cadastrale și include, după caz, zonele învecinate cu care există legături ecologice, peisagistice, funcționale sau de circulație, pentru a crea conexiunile către acestea.

În situația în care prin planul urbanistic general nu au fost stabilite inițial zone pentru operațiuni de regenerare urbană potrivit art. 4 alin. (1) din OUG 183/2022 sau în cazul în care au fost identificate alte zone care pot face obiectul regenerării urbane, inclusiv zone urbane marginalizate cuprinse în strategiile de dezvoltare locală, delimitarea acestor zone se realizează în baza unui studiu elaborat de specialiști atestați în domeniul urbanismului.

Delimitarea zonelor propuse pentru operațiuni de regenerare urbană, se aprobă conform prevederilor Art. 4 alin (4) din OUG 183/2022, coroborate cu prevederile prezentului ghid.

Pentru domeniul regenerării urbane sustenabile și securității spațiilor publice se au în vedere următoarele acțiuni:

- Construirea/extinderea/modernizarea/reabilitarea de piețe publice, piațete, zone de promenadă, zone pietonale, inclusiv prin transformarea unor străzi urbane în zone pietonale;
- Amenajarea și dotarea de spații (spații publice urbane exterioare) dedicate interacțiunilor sociale activităților culturale, comunitare, recreaționale, pentru creșterea participării comunității la activitățile comunitare, culturale și civice (ex: activități cu caracter ocazional, de tipul: concerte, expoziții, ateliere, proiecții cinematografice, etc. deschise publicului larg);



- Realizarea de coridoare ecologice urbane și refacerea conectivității coridoarelor ecologice prin construirea/extinderea/modernizarea/reabilitarea de alei pietonale, piste pentru bicicliști, trotuare, spații de parcare pentru biciclete. Acestea nu pot face obiectul unei investiții de sine stătătoare, finanțarea lor fiind parte a spațiului public urban regenerat;
- Promovarea infrastructurii verzi în zonele de regenerare urbană prin înființarea/modernizarea/reabilitarea/extinderea spațiilor verzi de mici dimensiuni, amenajări peisagistice, realizarea de coridoare verzi și perdele forestiere.

Prin spațiile verzi de mici dimensiuni, se vor avea în vedere spații verzi publice cu acces nelimitat de tipul: scuaruri, grădini publice, fâșii plantate, spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu, culoare de protecție față de infrastructura tehnică, acoperișuri și pereți verzi, etc.

**NOTĂ:** Parcela aferentă spațiilor verzi trebuie să aibă o suprafață maximă de 2.500 mp. O cerere de finanțare poate cuprinde mai multe suprafețe cu dimensiunea maximă de 2.500 mp, cu condiția ca acestea să nu fie alăturate/adiacente.

Se vor respecta prevederile - Art. 18, alin (7) **din Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din zonele urbane, cu modificările și completările ulterioare**, conform cărora pe un spațiu verde se permite amplasarea de: alei pietonale, mobilier urban, grupuri sanitare s.a. cu condiția ca suprafața cumulată a acestora să nu depășească 10% din suprafața totală a spațiului verde și numai pe baza unei documentații de urbanism **(a se vedea și prevederile art. II din Legea nr. 47/2012):**

34

- Realizarea/extinderea/modernizarea de sisteme de irigații pentru spațiile verzi amenajate prin proiect în zona de regenerare
- Demolarea clădirilor situate pe terenurile supuse intervențiilor aflate într-o stare avansată de degradare, care nu aparțin patrimoniului național cultural, în vederea amenajării terenurilor rezultate și transformarea acestora în spații publice urbane
- Construire/reabilitare/modernizare și dotare cu mobilier urban și obiecte de artă stradală (bănci, coșuri de gunoi, puncte de colectare selectivă a deșeurilor, toalete ecologice, suport parcare biciclete, statui, fântâni arteziene, ceasuri stradale, scene/ amfiteatre etc) dedicate interacțiunilor sociale, activităților culturale, recreaționale, deschise publicului larg;
- Crearea/extinderea/modernizarea facilităților sportive și recreaționale de mici dimensiuni, zone de agrement (de ex. terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii etc), care nu sunt situate în parcuri;
- Dotarea spațiilor publice care fac obiectul proiectului cu dotări specifice locurilor de joacă, facilităților sportive, zonelor de agrement, terase panoramice, foișoare, pergole etc;
- Construirea/extinderea/modernizarea sistemelor de supraveghere video a spațiilor amenajate prin proiect și modernizarea/dotarea dispeceratului (nu sunt eligibile activități de reabilitare/modernizare a imobilelor unde se află amplasat dispeceratul; sunt eligibile doar





activități de achiziționare/modernizare a echipamentelor aferente dispeceratului), doar ca parte a proiectelor integrate de regenerare urbană;

- Crearea/Extinderea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii de iluminat public (inclusiv iluminat arhitectural), în zona de intervenție a proiectului;
- Instalare/extindere/modernizare sisteme Wi-Fi în cadrul spațiilor amenajate prin proiect;
- Accesibilizarea infrastructurii pentru persoane cu dizabilități sau cu mobilitate redusă;
- Reabilitare a mobilierului urban degradat, reparare a împrejurimilor, a stâlpilor și a lămpilor de iluminat public cu valoare istorică, a indicatoarelor și plăcuțelor cu nume de străzi.

**Nu este eligibilă amenajarea de spații publice urbane destinate unor activități comerciale sau de alimentație publică (ex: terase, restaurante, activități de comerț, etc).**

**B. Activități privind conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural istoric precum și dezvoltarea infrastructurii din domeniul cultural**

- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice categoria A și B; În cadrul acestor activități vor fi considerate eligibile inclusiv măsuri de creștere a eficienței energetice a clădirii monumentului istoric precum și lucrări de demolare și/sau refacere/restaurare a unor părți ale monumentului istoric.

Toate aceste măsuri vor fi corelate/fundamentate în documentațiile tehnico-economice și/sau cu analize/expertize de specialitate ce vor stabili necesitatea intervențiilor în relație cu principiile conservării și restaurării monumentelor istorice și cu necesitatea utilizării contemporane a acestora, **fiind însoțite de avizele autorităților competente din domeniul conservării monumentelor;**

- Restaurarea, protecția și conservarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare, stucaturilor, iconostas;
- Restaurarea și remodelarea plasticii fațadelor;
- Lucrări și dotări pentru asigurarea iluminatului interior și exterior, a iluminatului de siguranță precum și a celui decorativ pentru monumentul istoric reabilitat/conservat; integrarea sistemelor de iluminat moderne trebuie să nu vină în contradicție cu stilul original al unei clădiri ce are valoare istorică, respectiv să nu deterioreze lucrările de artă;
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor de climatizare, siguranță la foc, antiefracție) pentru obiectivul de patrimoniu reabilitat/conservat;
- Modernizarea utilităților aferente obiectivului de patrimoniu (energie electrică, alimentare cu apă, canalizare etc) situate pe amplasamentul acestuia, delimitat din punct de vedere juridic, necesare pentru funcționarea obiectivului; Racordarea la utilități, dacă este cazul
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;



- Reabilitarea/modernizarea/dotarea spațiilor culturale: muzee, galerii de artă, săli de spectacol/teatre, centre culturale, spații culturale multifuncționale în care se pot organiza activități socio-culturale, cultural-educative;

**OBSERVAȚIE:** Prin centre culturale/spații culturale multifuncționale în care se pot organiza activități culturale, socio-culturale, cultural-educative, în sensul prezentului ghid se vor înțelege spațiile/infrastructura în care se vor desfășura activități de genul: spectacole de teatru, muzica, balet și filme, expoziții de artă (pictura, sculptura, etc), biblioteci, muzee, activități de educație non formală și informală, lansări de carte, tabere de creație, conferințe, ateliere cu diferite tematici: tradiții, gastronomie etc.

Activitățile propuse în cadrul proiectelor nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat. Prin prezentul ghid nu sunt finanțabile proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat. (a se vedea secțiunea 3.13).

Solicitantul trebuie să justifice cu trimiteri la prevederile legale în vigoare că investiția respectivă nu intră sub incidența ajutorului de stat.

- Construirea/Crearea și dotarea de noi spații culturale de tipul celor de mai sus, inclusiv extinderea/reabilitarea /modernizarea clădirilor actualmente deteriorate și/sau neutilizate care, după implementarea proiectului, vor dobândi funcțiuni culturale, cultural-educative;
- Accesibilizarea infrastructurii pentru persoane cu dizabilități sau cu mobilitate redusă.

Nu sunt eligibile activitățile care au în vedere funcțiuni sociale conform legislației în vigoare (servicii sociale care necesită acreditare)

36

Pentru acest domeniu se au în vedere acțiuni de conservare, protecție și valorificare durabilă a patrimoniului cultural și istoric, infrastructura culturală situate în interiorul sau la limita localităților urbane/rurale aferente ZUF și ZM.

În conformitate cu Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, acestea se clasează astfel:

- a) în grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală
- b) în grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniu cultural local

Actuala listă a monumentelor istorice este anexă la Ordinul nr. 2828 din 24 decembrie 2015, emis de ministrul culturii, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare. Ordinul a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 113 bis, 15.02.2016, ulterior fiind emise ordine ale ministrului culturii privind clasarea sau, după caz, deklasarea unor monumente istorice.

PR Centru va finanța restaurarea, protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu UNESCO, patrimoniu cultural național și patrimoniu cultural local din mediul urban/ZUF/ZM, care sunt incluse în:

- patrimoniul UNESCO
- patrimoniul cultural național
- patrimoniul cultural local.





**NOTĂ: În ceea ce privește proiectele aferente monumentelor istorice:**

Scopul și realizarea activităților propuse în proiect trebuie să contribuie la punerea în valoare a obiectivului de patrimoniu, pentru a se crea premisele creșterii numărului de vizitatori, ca urmare a investiției realizate.

*În conformitate cu art.23, alin.(1) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.*

*În conformitate cu art.24, alin.(4) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificare tehnică a proiectelor și dirigentarea lucrărilor se efectuează numai de experți și/sau specialiști atestați de către Ministerul Culturii și Cultelor, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.*

*În conformitate cu art.36, alin.(1), pct. h) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați să asigure efectuarea oricăror lucrări, conform prevederilor legale.*

37

Nu sunt eligibile activitățile care au în vedere restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea clădirilor administrative și/sau în care se desfășoară activități în folosul comunității (de exemplu licee, primării, spitale) indiferent de încadrarea acestora în Lista monumentelor istorice cu ordin de clasare al ministrului culturii (aceste proiecte vor fi respinse de la finanțare).

Nu sunt eligibile activitățile care au în vedere funcțiuni de locuire și masă care se realizează în cadrul obiectivului de patrimoniu (proiectele care conțin acest gen de activitate vor fi respinse de la finanțare).

Nu vor fi finanțate proiecte care presupun doar activități de tipul:

- dotări interioare pentru obiectivul de patrimoniu;
- restaurarea, protecția, conservarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare, stucaturilor, iconostas;
- activități de marketing și promovare turistică a obiectivului de patrimoniu, inclusiv digitizarea acestuia;
- activități conexe pentru punerea în valoare sau funcționalitate a obiectivului de patrimoniu

Proiectele propuse la finanțare trebuie să includă execuție de lucrări care se supun autorizării cu documentație tehnico-economică conform HG 907/2016 aferente restaurării, consolidării, protecției și conservării obiectivului de patrimoniu.

De asemenea, intervențiile asupra obiectivelor de patrimoniu ar trebui să fie aliniate cu cele mai bune practici în conservarea, întreținerea și modernizarea patrimoniului cultural, ca atare se recomandă ca solicitanții să urmeze ICOMOS European Quality Principles ("Principii europene de calitate pentru intervențiile finanțate de UE cu impact potențial asupra patrimoniului cultural" -



elaborat de ICOMOS în cadrul mandatului Comisiei privind Anul European al Patrimoniului Cultural 2018). Se va avea în vedere inclusiv Strategia națională privind protejarea monumentelor istorice.

Vor fi punctate suplimentar proiectele care includ principii/practici calitative superioare utilizate în domeniul restaurării patrimoniului cultural.

### **C. Activități specifice infrastructurii de turism și promovare a unor nișe turistice**

#### **1. Dezvoltarea turismului practicat în stațiuni balneare, climatice și balneoclimatice, inclusiv prin amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică:**

Se vor avea în vedere activități/ acțiuni prin care să se pună în valoare factorii naturali de cură din cadrul stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice. Intervențiile vor viza infrastructuri turistice de utilitate publică, deschise publicului larg:

- Crearea/reabilitarea traseelor marcate pentru cură pe teren
- Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, deschise publicului larg:
  - Ape minerale terapeutice - amenajarea izvoarelor și a facilităților de utilizare a acestora
  - Lacuri și nămoluri terapeutice
  - Gaze terapeutice
  - Grote/peșteri și saline cu proprietăți terapeutice

Resursele naturale vizate vor fi resurse publice, neconcesionate, aflate în domeniul public. Accesul publicului va fi deschis și nediscriminatoriu.

38

#### **2. Dezvoltarea turismului din mediul urban/ZUF/ZM:**

Vor fi considerate eligibile activități/acțiuni dedicate dezvoltării turismului, indiferent dacă acestea vor fi implementate în stațiuni sau în mediul urban/ZUF/ZM. Prin proiect se va justifica și demonstra că aceste activități vor conduce la îndeplinirea obiectivului specific prin creșterea numărului anual de vizitatori/turiști.

- Amenajarea infrastructurii de agrement:
  - Construirea de piste pentru cicloturism;
  - Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică deschise publicului larg și a infrastructurilor conexe necesare pentru vizitarea acestora: formațiuni geologice, cascade, peșteri, grote, etc
  - Crearea/amenajarea de facilități/infrastructuri de agrement și recreere de mici dimensiuni și cu impact local
- Dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică și a infrastructurilor conexe de utilitate publică, pentru valorificarea atracțiilor turistice:
  - Crearea/reabilitarea/modernizarea/amenajarea spațiilor verzi de mici dimensiuni (achiziția și montarea elementelor constructive de tipul alei, foișoare, pergole, grilaje etc.; plantarea/gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori), realizarea sistemelor de irigații pentru spațiile verzi;





- Crearea/extinderea/modernizarea facilităților sportive și recreative de mici dimensiuni, zone de agrement (de ex. terenuri de sport, locuri de joacă pentru copii etc), care nu sunt situate în parcuri;
- Construirea/modernizarea locurilor de recreere și popas, punctelor (foișoarelor) de observare/ filmare/fotografiere, posturilor salvamont;
- Crearea/reabilitarea aleilor pietonale, pistelor pentru bicicliști, reabilitarea trotuarelor;
- Crearea/Extinderea/modernizarea/reabilitarea infrastructurii de iluminat public (inclusiv iluminat arhitectural), în zona de intervenție a proiectului;
- Dotare mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, toalete ecologice, suport parcare biciclete, împrejmuire etc);

**Acest tip de intervenții vor trebui justificate în scopul punerii în valoare a obiectivelor/atracțiilor turistice și vor conduce la îndeplinirea obiectivului specific prin creșterea numărului anual de vizitatori/ turiști.**

**ATENȚIE:** În accepțiunea acestui Ghid, agrementul reprezintă acea facilitate de recreare și/sau infrastructură pusă la dispoziție de o unitate administrativ teritorială și specifică acesteia, constituind unul din elementele necesare în satisfacerea nevoilor turiștilor, vizitatorilor a cărei finanțare nu intră sub incidența regulilor privind ajutorul de stat, conform legislației în vigoare. Activitățile propuse în cadrul proiectelor nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat. Prin prezentul ghid nu sunt finanțabile proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat. (a se vedea secțiunea 3.13).

Fără a avea caracter exhaustiv, sunt considerate investiții care intra sub incidența ajutorului de stat următoarele tipuri de activități: stadioane, cluburi/baze sportive profesionale, cinematografe, centre/infrastructuri de agrement multifuncționale, parcuri de distracții, ștranduri, spa-uri, baze de tratamente, pârtii de ski, etc.

Solicitantul trebuie să justifice cu trimiteri la prevederile legale în vigoare că investiția respectivă nu intră sub incidența ajutorului de stat.

**NOTĂ:** În înțelesul OG 109/2000, art. 1, alin (1):

- a) prin stațiune balneară se înțelege localitatea sau/și arealul care dispune de resurse de substanțe minerale, științific dovedite și tradițional recunoscute ca eficiente terapeutic, de instalații specifice pentru cura și care are o organizare ce permite acordarea asistenței medicale balneare în condiții corespunzătoare;
- b) prin stațiune climatică se înțelege localitatea sau/și arealul situat în zone cu factori climatici benefici și care are condiții pentru asigurarea menținerii și ameliorării sănătății și/sau a capacității de muncă, precum și a odihnei și recomfortării;
- c) prin stațiune balneoclimatică se înțelege localitatea sau/și arealul care îndeplinește condițiile prevăzute la lit. a) și b).

Conform OG 109/2000, art. 2, alin (1):

Statutul de stațiune balneară, climatică sau balneoclimatică se acordă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea consiliilor locale, cu consultarea, după caz, a populației implicate, pe baza normelor tehnice unitare, elaborate, în condițiile legii, de Ministerul Sănătății, Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, Ministerul Industriei și Comerțului, cu avizul Agenției Naționale pentru Resurse Minerale.



Localitatea/părți din localitatea de implementare va/vor trebui să-și păstreze statutul de stațiune turistică balneară, climatică sau balneoclimatică, conform prevederilor OG 109/2000, cu modificările și completările ulterioare, avut la momentul semnării contractului de finanțare pe toată perioada de durabilitate a contractului semnat.

Pentru acest domeniu se au în vedere acțiuni de îmbunătățire a infrastructurii de turism din stațiuni balneare, climaterice și balneoclimaterice precum și din interiorul sau la limita localităților urbane/rurale aferente ZUF și ZM.

#### **D. Activități complementare investiției de bază:**

- Modernizarea/reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare aflate în corpul spațiilor publice urbane regenerate, aferente proiectului;
- Modernizare/reabilitare parcări: parcările nu pot face obiectul unei investiții de sine stătătoare, finanțarea lor fiind parte a spațiului care face obiectul proiectului, fără a crește numărul locurilor de parcare existente;
- Construire/modernizare/reabilitare de clădiri/imobile (utilități anexe) de mici dimensiuni având ca destinație toalete publice, facilități aferente terenurilor de sport de mici dimensiuni, grupuri sanitare, puncte de informare, indicatoare, pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic aferent obiectivului care face obiectul proiectului;
- Crearea/reabilitarea/modernizarea străzilor/căilor de acces aferente spațiului public care face obiectul proiectului/către obiectivul de patrimoniu/infrastructura culturală reabilitată/principalele obiective turistice sau modernizarea străzilor urbane adiacente terenurilor supuse intervențiilor. Aceste activități sunt eligibile doar în situații excepționale, numai în măsura în care astfel de intervenții sunt necesare pentru a asigura funcționalitatea proiectului integrat de dezvoltare urbană și numai în cazul în care se poate argumenta că valorificarea obiectivului este afectat de infrastructura de acces deficitară.
- Amenajări peisagistice pentru evidențierea obiectivului de patrimoniu reabilitat;
- Amenajarea zonelor de protecție prin delimitarea și împrejmuirea obiectivelor de patrimoniu (acolo unde este cazul);
- Îmbunătățirea accesului către resursele turistice/culturale/patrimoniu, prin: marcarea de trasee turistice/itinerarii culturale la obiectivele turistice de patrimoniu reabilite.

**Se consideră eligibile în limita a 15% din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente cap.1, cap.2, cap.4 (pct. 4.1; 4.2;4.3) și cap. 5 (punctul 5.1.1) din bugetul proiectului.**





## ACTIVITĂȚI CONEXE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

### E. Activități soft vizând realizarea obiectivului specific privind promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane

Accentul va fi pus nu doar pe acțiunile care vizează investițiile în infrastructurile publice indiferent de tipul acestora, cât și pe **măsurile soft complementare** care împreună vor contribui la îmbunătățirea aspectelor sociale, economice, culturale sau de mediu din localitățile urbane.

#### E1. Activități de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor și de cooperare interregionale, transfrontaliere și transnaționale, inclusiv cu parteneri din statele care compun regiunea Dunării.

- Acțiuni de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor, de exemplu:
  - dezvoltarea de planuri de conservare/mentenanță a obiectivelor/investițiilor din cadrul proiectului.
  - Activități de planificare/elaborare de planuri/strategii, care să identifice nevoile specifice și posibilitățile de valorificare a spațiilor urbane/activelor culturale și de patrimoniu/obiectivelor turistice existente pentru îmbunătățirea vieții comunității, ca parte a proiectelor promovate și în corelare strategiile de dezvoltare locală și regională
- Activități de cooperare. Activitățile de cooperare pot include:
  - participare la activități comune în cadrul proiectelor care vizează exemple de bune practici
  - sesiuni de diseminare a bunelor practici privind proiectele de regenerare urbană gestionarea patrimoniului, turism
  - organizarea de vizite de studiu/documentare (on site și/sau la parteneri) și participarea membrilor echipei care gestionează proiectul la instruiți specifici la parteneri
  - activități în cadrul unor rețele de cooperare specifice, etc.

**Includerea activităților de cooperare transfrontalieră în proiect va constitui criteriu de selecție. Vor fi punctate suplimentar proiectele care propun activități de cooperare.**

#### E2. Alte activități de tip soft :

- Campanii de informare către populația din zona vizată de proiect privind avantajele obținute în urma implementării proiectului (este important de transmis oamenilor activitățile care se vor realiza prin proiecte - creșterea calității vieții)
  - realizarea de pliante de informare, articole/emisiuni în mass locală, spoturi TV, pagini web de prezentare a proiectului, ghiduri, manuale, alte publicații care documentează intervențiile și acțiunile realizate și rezultatele lor
  - sisteme informaționale inteligente/panouri informative
- Aplicații informatice specifice persoanelor cu dizabilități;
- Activități de marketing, promovare turistică a obiectivului istoric/cultural/turistic creat/restaurat
- Activități de digitalizare a obiectivului de patrimoniu/turistic/cultural propus în cadrul proiectului, ca de exemplu:
  - Reconstrucția digitală a monumentului istoric;



- Scanarea obiectivelor și utilizarea rezultatului pentru crearea unui tur virtual al monumentului; scanarea unor documente/cărți vechi din zona respectivă și oferirea accesului specialiștilor/cercetătorilor la acestea, precum și alte activități de digitalizare a obiectivului de patrimoniu în vederea promovării acestuia;
- Crearea/utilizarea de aplicații pentru dispozitive mobile pentru vizitarea obiectivului în aer liber, sisteme care au ca scop realizarea unui tur virtual, etc.
- Sisteme de ghidaj al vizitării obiectivului (sistem de ghidaj al vizitatorilor prin coduri QR și audio ghiduri);
- Digitalizarea activității de promovare turistică și culturală a obiectivelor de patrimoniu, culturale și turistice.

**F. Activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, activitățile aferente auditului financiar al proiectului, activitățile de informare și publicitate.**

**ATENȚIE: Pentru a fi eligibile, proiectele propuse spre finanțare vor include obligatoriu activități vizând infrastructura, de tipul celor menționate la punctele A, B sau C și obligatoriu activități de tip E.**

În cadrul acestui apel sunt încurajate proiectele care integrează valorile de baza ale inițiativei New European Bauhaus<sup>7</sup>.

Vor fi punctate suplimentar proiectele care integrează valorile de bază și sunt în concordanță cu inițiativa New European Bauhaus.

Noul Bauhaus European (NEB) este o inițiativă strategică de la nivel european ce contribuie la îndeplinirea obiectivelor Pactului Verde European. Pornind de la premisa caracterului participativ, care să implice toți cetățenii, prin co-creație, NEB își propune să sprijine măsuri concrete pentru crearea unor spații estetice, funcționale și adaptate vieții de zi cu zi, menite să faciliteze tranziția verde și digitală. NEB propune o abordare interdisciplinară și crearea de sinergii între diverse domenii (arta, cultura, incluziunea socială, știința și tehnologia).

Toate abordările NEB trebuie să aibă în vedere: **durabilitatea**<sup>8</sup> (de la obiectivele climatice la circularitate, reducerea la zero a poluării și biodiversitatea), **estetica** (calitatea experienței și a stilului, dincolo de funcționalitate), **incluziunea** (punerea în valoare a diversității, asigurarea egalității pentru toți, a accesibilității).

Trei principii cheie de lucru trebuie avute în vedere în pregătirea unui proiect NEB: abordarea participativă, abordarea transdisciplinară, abordarea pe mai multe niveluri a transformării (de la nivel global la nivel local).

Informații suplimentare, precum și grila pentru autoevaluarea relevanței proiectului propus pentru valorile și principiile de lucru ale NEB și Matricea de evaluare și sistemul de acordare a punctajelor se regăsesc la adresa: <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

<sup>7</sup>[https://europa.eu/new-european-bauhaus/index\\_en](https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_en) si [https://new-european-bauhaus.europa.eu/system/files/2021-09/COM\(2021\)\\_573\\_RO\\_ACT.PDF](https://new-european-bauhaus.europa.eu/system/files/2021-09/COM(2021)_573_RO_ACT.PDF)

<sup>8</sup> În sensul inițiativei noul Bauhaus european, prin „durabilitate” se înțelege „durabilitatea mediului”





### 5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu OUG 23/2023, activitatea de bază în cadrul unui proiect reprezintă o activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către AM, în etapa de contractare și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

(i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;

(ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctele **A, B, C și D**; activitatea de bază reprezintă activitățile din cadrul unui proiect cu excepția celor aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip soft;

(iii) nu face parte din activitățile auxiliare, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctele **E și F**; activitățile auxiliare reprezintă activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementul implementării proiectului, auditul financiar al proiectului, informare și publicitate, activități de tip soft;

(iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului;

43

### 5.2.4. Activități neeligibile

În cadrul acestui apel sunt neeligibile acele activități care prin natura lor **nu contribuie** la îndeplinirea OS 5.1 și la atingerea Țintelor asumate prin PR Centru, P8, Acțiunea 8.2 Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru.

Fără a avea caracter exhaustiv, următoarele tipuri de activități sunt neeligibile:

- Activitățile care intră sub incidența ajutorului de stat. Prin prezentul ghid nu sunt finanțabile proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat (a se vedea secțiunea 3.13). Fără a avea caracter exhaustiv, sunt considerate investiții care intra sub incidența ajutorului de stat următoarele tipuri de activități: stadioane, cluburi/baze sportive profesionale, cinematografe, centre/infrastructuri de agrement multifuncționale, parcuri de distracții, ștranduri, spa-uri, baze de tratamente, pârtii de ski, etc.
- Activități/acțiuni de regenerare urbană care sunt implementate în afara zonelor de regenerare urbană, delimitate conform Ordonanței de Urgență nr. 183/28.12.2022, art. 4 (a se vedea prevederile ghidului, secțiunea 5.2.2, pct. A).
- Activități referitoare la înființarea/modernizarea/reabilitarea/extinderea spațiilor verzi cu o suprafață mai mare de 2.500 mp/parcelă
- Activități referitoare la amenajarea de spații publice urbane destinate unor activități comerciale sau de alimentație publică (ex: terase, restaurante, activități de comerț, etc)



- Activități care au în vedere funcțiuni sociale conform legislației în vigoare (servicii sociale care necesită acreditare)
- În ceea ce privește monumentele istorice:
  - activitățile care au în vedere restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea clădirilor administrative și/sau în care se desfășoară activități în folosul comunității (de exemplu licee, primării, spitale) indiferent de încadrarea acestora în Lista monumentelor istorice cu ordin de clasare al ministrului culturii (aceste proiecte vor fi respinse de la finanțare).
  - activitățile care au în vedere funcțiuni de locuire și masă care se realizează în cadrul obiectivului de patrimoniu (proiectele care conțin acest gen de activitate vor fi respinse de la finanțare).
  - Nu sunt eligibile proiectele care propun doar activități de tipul:
    - dotări interioare pentru obiectivul de patrimoniu;
    - restaurarea, protecția, conservarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare, stucaturilor, iconostas;
    - activități de marketing și promovare turistică a obiectivului de patrimoniu, inclusiv digitizarea acestuia;
    - activități conexe pentru punerea în valoare sau funcționalitate a obiectivului de patrimoniu

Proiectele propuse la finanțare trebuie să includă execuție de lucrări care se supun autorizării cu documentație tehnico-economică conform HG 907/2016.

### 5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

#### 5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

44

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul UE 1058/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE, Euratom) 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018, privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de





dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

**Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:**

- să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 1060/2021;
- să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale (Legea nr. 227/2015) sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- să fie în conformitate cu prevederile programului;
- să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- să respecte prevederile legislației UE și legislației naționale aplicabile;
- să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 1060/2021;
- să fie suportată de către beneficiar și plătită de acesta în condițiile legii între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

**NOTĂ!** Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

### 5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile

## CAPITOLUL 1. Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului

### 1.1 Amenajarea terenului

Se includ cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/drumuri/alei/parcări/drenuri/rigole/canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, descărcări de sarcină arheologică sau, după caz, protejare în timpul execuției obiectivului de investiții (în cazul executării unor



lucrări pe amplasamente ce fac parte din Lista monumentelor istorice sau din Repertoriul arheologic național), lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

### **1.2 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială**

Se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului și aducerea la starea inițială, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajarea spațiilor verzi, inclusiv realizarea de investiții suplimentare pentru protecția față de efectele generate de condiții meteorologice extreme (provocate de schimbări climatice sau alte cauze excepționale).

### **1.3 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)**

## **CAPITOLUL 2. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului**

În această categorie sunt incluse cheltuieli aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drum de acces, alte utilități, care se execută pe amplasamentul obiectivului de investiție delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

## **CAPITOLUL 3. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică**

Cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică sunt eligibile cumulativ (**exclusiv subcapitolul 3.5 Consultanță, care face parte din categoria costurilor simplificate**), în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul Capitolului 4. „Cheltuieli pentru investiția de bază” și detaliate după cum urmează:

46

### **3.1 Studii**

Se includ cheltuielile pentru studii de teren: geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție, raport privind impactul asupra mediului, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției.

### **3.2 Obținere avize, acorduri, autorizații**

Se includ cheltuielile necesare pentru elaborarea documentațiilor și obținerea avizelor:

- a. obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;
- b. obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;
- c. obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc.;
- d. obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- e. întocmirea documentației cadastrale, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea imobilului în cartea funciară
- f. obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;
- g. obținerea avizului de protecție civilă;
- h. obținerea avizului de specialitate pentru obiectivele de patrimoniu;
- i. alte avize, acorduri și autorizații.





### **3.3. Expertizare tehnică a construcțiilor existente, a structurilor și/sau, după caz, a proiectelor tehnice, inclusiv întocmirea de către expertul tehnic a raportului de expertiză tehnică**

#### **3.4 Proiectare**

Se includ cheltuielile efectuate pentru:

- elaborarea tuturor fazelor de proiectare: studiu de fezabilitate, documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și deviz general, proiect tehnic, detalii de execuție;
- certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor (inclusiv certificat de performanță energetică a clădirii la finalizarea lucrărilor)
- documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor
- plata verificării tehnice de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;
- cheltuieli necesare pentru actualizarea documentațiilor tehnice pentru introducerea de măsuri de imunizare la schimbări climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

#### **3.5 Consultanță**

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare și a tuturor studiilor necesare întocmirii acesteia, inclusiv planul de marketing;
- plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului;
- serviciile de consultanță/asistență juridică în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, dacă este cazul.

**Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară**

#### **3.6 Asistență tehnică**

Se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor, participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții (în cazul în care acestea nu intră în tariful proiectului);
- plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.
- coordonator în materie de securitate și sănătate potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 300/2006 privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile, cu modificările și completările ulterioare.

#### **3.7 Elaborare/actualizare SIDU**

Se includ cheltuielile de consultanță și expertiză pentru elaborarea și actualizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană, dacă elaborarea/actualizarea acesteia nu a fost finanțată din alte surse de finanțare nerambursabilă.

Cheltuielile aferente elaborării și actualizării SIDU vor fi incluse în bugetul unui singur proiect depus în cadrul Priorității 8. În cazul în care proiectul inițial nu va fi finanțat, aceste cheltuieli pot fi incluse în bugetul altui proiect depus în cadrul Priorității 8.



## CAPITOLUL 4. Cheltuieli pentru investiția de bază

### 4.1 Construcții și instalații

Se cuprind cheltuielile aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție. În această categorie sunt cuprinse cheltuielile efectuate pentru execuția **lucrărilor de construcții și instalații** aferente obiectelor cuprinse în obiectivele de investiție ale proiectului, utilaje tehnologice precum și cheltuielile aferente montajului utilajelor tehnologice și al utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora, conform cu descrierea activităților eligibile și a celorlalte condiții de eligibilitate prezentate la secțiunea 5.2 din prezentul ghid:

### 4.2 Dotări

Se cuprind cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului conform cu descrierea activităților eligibile și a celorlalte condiții de eligibilitate prezentate la secțiunea 5.2 din prezentul ghid și respectă prevederile contractului de finanțare

### 4.3 Active necorporale

Aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la linia 4.6. Active necorporale. Sunt incluse cheltuieli aferente activelor necorporale necesare proiectului aferente activităților eligibile menționate în secțiunea 5.2 din ghid, respectiv a softurilor specializate necesare, dacă sunt achiziționate separat de echipamentele aferente, după caz.

### 4.4 Cheltuieli auxiliare investiției de bază

În această categorie sunt cuprinse cheltuielile efectuate pentru execuția lucrărilor de construcții și instalații, utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale aferente activităților/obiectelor din categoria D (conform celor menționate în cadrul secțiunii 5.2.2 Activități eligibile)

**Aceste cheltuieli vor fi considerate eligibile în limita a 15% din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente cap. 1, cap. 2, cap. 4 (pct. 4.1; 4.2; 4.3) și cap. 5 (punctul 5.1.1) din această secțiune.**

**NOTĂ:** Pentru proiectele care au cheltuieli din sub-categoria **D - ACTIVITĂȚI AUXILIARE INVESTIȚIEI DE BAZĂ**, se va întocmi un deviz pe obiect distinct separat pentru lucrările, echipamentele, dotările etc. care generează acest tip de cheltuieli, cu încadrarea pe categorii de cheltuieli eligibile și neeligibile.

**NOTĂ:** Eligibilitatea cheltuielilor aferente investițiilor ce vizează biomasa este condiționată de finalizarea reformelor legate de Strategia Națională din domeniul forestier și de norme obligatorii aferente, în cadrul componentei PNRR, așa cum sunt descrise la jaloanele 22 și 23.

## CAPITOLUL 5. Alte cheltuieli

### 5.1 Organizare de șantier

#### 5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile aferente construirii provizorii sau amenajării la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu.





Se includ, de asemenea, cheltuielile de desființare de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială la terminarea execuției lucrărilor;



### **5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier**

Se cuprind cheltuielile pentru: obținerea autorizației de construire/ desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri semne de circulație, închirieri de vestiare/barăci,/containere/ grupuri sanitare, contractele de asistență cu poliția rutieră, contract temporar cu furnizorul de energie electrică, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic; costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public.

### **5.2 Comisioane, cote și taxe**

Se cuprind, după caz: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor, taxe pentru acorduri, avize și autorizația de construire/desființare.

### **5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute**

Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita din 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la subcap. 1.1, 1.2, 1.3, cap. 2, și cap. 4 din bugetul proiectului.

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

## **CAPITOLUL 6. Cheltuieli de informare și publicitate**

### **6.1 Cheltuieli cu activitățile obligatorii de informare și publicitate**

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate prevederile secțiunii 3.21 din ghidul solicitantului. Informații suplimentare și detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidul de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe [www.fonduri-ue.ro](http://www.fonduri-ue.ro), în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

***Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.***

## **CAPITOLUL 7. Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț**

Se vor include, dacă este cazul:

- cheltuielile aferente marjei de buget, în limita a 15% din valoarea cumulată a cheltuielilor prevăzute la cap./subcap. 1.2, 1.3, 1.4, 2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.7, 3.8, 4, 5.1.1 din devizul general al proiectului; aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la subcap. 7.1.
- cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț, în limita a 5% din valoarea cumulată a cheltuielilor prevăzute la cap./subcap. 1.2, 1.3, 1.4,



2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.7, 3.8, 4, 5.1.1 din devizul general al proiectului; aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general al proiectului la subcap. 7.2.

## **CAPITOLUL 8. Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern**

În cazul în care, beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit confirmă ca cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului;
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului;
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor, și un raport optim cost/beneficiu;
- sunt efectuate și plătite de beneficiar sau partenerii săi;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibile;
- sunt înregistrate în contabilitatea beneficiarului/partenerului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale;
- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare oferite (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate).

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifică potențiala dublă finanțare a unei cheltuieli.

***Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.***

## **CAPITOLUL 9**

### **9.1 Cheltuieli cu activități soft vizând realizarea obiectivului specific privind promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului sustenabil și a securității în zonele urbane**

În această categorie sunt cuprinse cheltuielile efectuate pentru tipurile de activități eligibile, prezentate în **secțiunea 5.3.2 pct. E.2**, din prezentul ghid.

**Aceste cheltuieli vor fi eligibile în limita a 2% din valoarea eligibilă a proiectului.**

### **9.2 Cheltuieli cu activități de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor și de cooperare interregionale, transfrontaliere și transnaționale, inclusiv cu parteneri din statele care compun regiunea Dunării**

În această categorie sunt cuprinse cheltuielile efectuate pentru tipurile de activități eligibile, prezentate în **secțiunea 5.3.2 pct. E.1**, din prezentul ghid.

***Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.***





### 5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

#### Cheltuielile neeligibile în cadrul acestui apel de proiecte

- **cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG nr. 873/07.07.2022** privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție ;
- cheltuielile privind costurile operaționale, de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect
- cheltuielile privind costuri administrative
- cheltuielile de personal, cu excepția celor menționate în secțiunea 5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte”
- cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor
- contribuția în natură
- cheltuielile cu amortizarea
- cheltuielile cu leasingul
- cheltuieli cu echipamente și dotări second hand
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj
- cheltuieli suportate și plătite înainte de data de 01.01.2021
- cheltuieli efectuate peste plafoanele stabilite prin prezentul ghid
- cheltuielile cu achiziția de utilaje și echipamente care folosesc pentru funcționare arderea combustibililor fosili;
- cheltuielile cu investiții legate de achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili și achiziția de sisteme noi / înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz;
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile care a fost sau care va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal, în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 EUR (inclusiv TVA)
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile deductibilă conform legislației naționale în domeniul TVA, potrivit prevederilor art 64 alin (1) lit c din Regulamentul (UE) 2021/1060, în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mare de 5.000.000 EUR (inclusiv TVA)
- cheltuielile pentru procurarea de dotări care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar

### 5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Scopul utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri (SCO) este reducerea semnificativă a sarcinii administrative, atât pentru beneficiari, cât și pentru Autoritatea de Management, prin eliminarea verificării documentelor justificative individuale în decontarea cheltuielilor finanțate. Regulamentul (UE) 2021/1060 prevede la art. 54 că atunci când se utilizează o rată forfetară pentru a acoperi costurile indirecte ale unei operațiuni, lit. (a) costurile indirecte se vor calcula prin aplicarea unei rate forfetare asupra costurilor directe eligibile.



În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023, capitolul X Costuri simplificate, art. 27, alineatele (1), (2) și (4), în cadrul acestui apel se vor utiliza opțiuni simplificate în materie de costuri, respectiv o rată forfetară de 5% din costurile directe pentru decontarea costurilor indirecte menționate mai jos.

**Costurile directe** reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție /cu respectivul proiect și pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Costurile directe includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Lucrări** conform Devizului General:
  - capitolul 1 - Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, subcapitolele 1.2, 1.3, 1.4;
  - capitolul 2 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții;
  - capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, subcapitolele 4.1, 4.2, 4.3;
  - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolele 5.1, 5.3;
  - capitolul 7 - Cheltuieli aferente marjei de buget și pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț, subcapitolele 7.1 și 7.2.
- **Echipamente/dotări** conform Devizului General:
  - capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază: subcapitolele 4.4, 4.5, 4.6;
  - capitolul 6 - cheltuieli pentru probe tehnologice și teste: subcapitolele 6.1, 6.2;
- **Servicii** conform Devizului General:
  - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8.
- **Comisioane, cote, taxe** conform Devizului General:
  - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului.
- **Cheltuieli de consultanță și expertiză în elaborarea/actualizarea SIDU**
- **Activități soft** menționate la secțiunea 5.3.2 din ghid, pct. E2 și la secțiunea 5.4.2 subcapitolul 9.1.

**Costurile directe reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.**

**Costurile indirecte** reprezintă acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe și care sprijină realizarea obiectivului investițional propus prin proiect, dar, la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional realizat prin proiect.

Costurile indirecte includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Consultanța** conform Devizului General:
  - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele:
    - ✓ 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție,
    - ✓ 3.7 Consultanță: 3.7.1 Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții, 3.7.2 Auditul financiar
- **Comunicare și vizibilitate** conform Devizului General:
  - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.4 Cheltuieli pentru informare și publicitate





- **Consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare**
- **Activități de creștere/dezvoltare a capacității administrative a beneficiarilor și de cooperare teritorială menționate la secțiunea 5.3.2 din ghid – pct. E1 și la secțiunea 5.4.2 din ghid – subcapitolul 9.2**
- **Cheltuielile salariale cu personalul propriu implicat în realizarea activităților menționate anterior: elaborarea cererii de finanțare, organizarea procedurilor de achiziție și managementul de proiect dacă acestea sunt realizate cu personalul propriu și nu prin achiziționarea de servicii.**

#### 5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În conformitate cu art. 54 litera a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu prevederile OUG 23 / 2023, pentru reducerea semnificativă a sarcinii administrative pentru beneficiari, Autoritatea de Management propune utilizarea unei rate forfetare de 5% din costurile directe pentru acoperirea costurilor indirecte, conform tipurilor de cheltuieli menționate la punctul 5.3.4.

Costurile directe menționate la punctul 5.3.4 reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Formula de calcul a costurilor indirecte:  $CI = CD \times RF (5\%)$

CI = costuri indirecte

CD = costurile directe

RF (%) = rata forfetară

#### ATENȚIE!

! Costurile directe vor fi decontate în baza documentelor justificative.

! Costurile indirecte nu trebuie detaliate în Cererea de finanțare, dar rezultatul activităților respective poate face obiectul unei verificări din partea Autorității de Management.

#### 5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

#### 5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea eligibilă a proiectului se va încadra între **300.000 euro și 4.000.000 euro** - limitele minime și maxime ale valorii eligibile.

Un solicitant eligibil poate depune în cadrul apelului unul sau mai multe proiecte cu condiția ca valoarea maximă eligibilă cumulată a proiectelor depuse să nu depășească 4.000.000 euro.

#### 5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Solicitanții de finanțare vor respecta intensitatea maximă a cuantumului cofinanțării acordate, respectiv:

- Maxim 98% din cheltuielile eligibile ale proiectelor (din care – 85% Fondul European de Dezvoltare Regională, 13% bugetul de stat)

Cursul valutar la care se va calcula încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul Inforeuro valabil în luna publicării apelului de proiecte (luna ianuarie 2024), respectiv 1 euro = 4,9753 lei.



În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul sau, în cazul parteneriatului, liderul de parteneriat/partenerii, după caz, își vor ajusta cota de contribuție ținând cont de valoarea profitului estimat - a se vedea secțiunea 3.13 din prezentul ghid.

## 5.6. Durata proiectului

Durata proiectului cuprinde atât activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării.

Perioada de implementare a activităților proiectului trebuie să fie rezonabilă și să nu depășească 31 decembrie 2029.

## 5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

### 1. Activitățile propuse se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 8, Acțiunea 8.2

Activitățile proiectului se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 8, Acțiunea 8.2 și sunt cuprinse în lista de activități eligibile, conform secțiunii 5.3 din prezentul ghid.

### 2. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale valorii eligibile după cum urmează:

**Valoare minimă eligibilă: 300.000 Euro**

**Valoare maximă eligibilă: 4.000.000 Euro**

54

**Un solicitant eligibil poate depune în cadrul apelului unul sau mai multe proiecte cu condiția ca valoarea maximă eligibilă cumulată a proiectelor depuse să nu depășească 4.000.000 euro.**

**ATENȚIE!** Criteriul cu privire la valoarea minimă a investiției se va menține până la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Cursul valutar la care se calculează aceste valori este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna publicării apelului de proiecte, respectiv luna ianuarie 2024, 1 euro = 4,9753 lei.

Sumele care vor depăși pragurile sus-menționate vor fi asigurate de către beneficiar, fiind considerate neeligibile.

### 3. Activitatea de bază - declarată de beneficiar în cererea de finanțare - aferentă proiectului respectă următoarele condiții cumulative:

- i. are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- ii. se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în ghidul solicitantului;
- iii. nu face parte din activitățile auxiliare implementării investiției, așa cum sunt acestea definite în ghidul solicitantului;
- iv. bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.





**4. Proiectul se încadrează în documentele strategice relevante.**

Activitățile proiectului sunt corelate cu necesitățile și prioritățile prevăzute în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (S.I.D.U). **Proiectele trebuie să facă parte din strategia de dezvoltare locală (SIDU).**

Finanțarea cheltuielilor legate de elaborarea SIDU poate fi asigurată în cadrul Priorității 8 a PR Centru, din cadrul Obiectivului de politică 5 al UE, ca și componenta a bugetului, dacă elaborarea acestora nu a fost finanțată din alte surse de finanțare nerambursabile. Cheltuielile aferente elaborării și actualizării SIDU vor fi incluse în bugetul unui singur proiect depus în cadrul Priorității 8. În cazul în care proiectul inițial nu va fi finanțat, aceste cheltuieli pot fi incluse în bugetul altui proiect depus în cadrul Priorității 8.

**5. Proiectul propus spre finanțare nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR Centru, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de beneficiar (art. 63 din Regulamentul (UE) 2021/1060).**

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Sunt eligibile proiecte pentru care contractele de lucrări au fost încheiate după data de 1 ianuarie 2021 în condițiile enunțate.

Recepția la terminarea lucrărilor poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări și a legislației specifice în domeniul recepției lucrărilor de construcții.

Se va evita situația în care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția să fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral.

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de ghid, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul UE nr. 1060/2021, a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

**ATENȚIE!** Pentru clădirile/imobilele clasate ca monumente istorice nu se acceptă proiecte cu lucrări încheiate.

**6. Proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceleiași segment/element de infrastructura și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare**

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.



Momentul de la care se calculează perioada de 5 ani este momentul la care s-a finalizat implementarea contractului de lucrări anterior (data recepției finale, după expirarea perioadei de garanție). Astfel, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a realizat recepția finală în cazul acelorași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

**NOTĂ!** Pentru proiectele cu lucrări începute, proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări (emis obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), pentru același tip de activități (construcție/extindere/modernizare/reabilitare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior.

După data emiterii ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, exceptând pe cele din fonduri proprii aferente contractului de lucrări ce face obiectul proiectului. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unei infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior.

## **7. Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

## **8. Locul de implementare al proiectului**

Activitățile proiectului se implementează pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale orașe eligibile în cadrul O.S. 5.1 din Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu) și doar în cazul parteneriatelor inclusiv pe cel al unităților administrativ-teritoriale din zona funcțională urbană a acestora, în corelare cu mențiunile din secțiunile 3.5 și 5.3.2 din prezentul ghid, după cum urmează:

- A. Pentru activitățile din categoria A - locul de implementare al proiectului trebuie să fie situat în cadrul zonelor de regenerare urbană (delimitate conform prevederilor secțiunii 5.3.2, din prezentul ghid);
- B. Pentru activitățile din categoria B - locul de implementare al proiectului trebuie să fie situat pe teritoriul UAT oraș sau pe teritoriul UAT orașe/comune din zona funcțională urbană, partenere în proiect și incluse în zona de studiu a S.I.D.U, unde se vor putea realiza investiții comune cu municipiul;
- C. Pentru activitățile din categoria C:





- a. Pentru activitățile generale privind infrastructura de turism - locul de implementare al proiectului trebuie să fie situat pe teritoriul UAT oraș sau pe teritoriul UAT orașe/comune din zona funcțională urbană, parteneri în proiect și incluse în zona de studiu a S.I.D.U, unde se vor putea realiza investiții comune cu orașul;
- b. Pentru activitățile eligibile aferente stațiunilor turistice balneare, climaterice și balneoclimaterice - locul de implementare al proiectului trebuie să fie situat într-o stațiune turistică (de pe teritoriul UAT oraș sau pe teritoriul UAT orașe/comune din zona funcțională urbană), conform HG 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, care este și stațiune balneară, climatică sau balneoclimatică, conform OG 109/2000 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice, cu modificările și completările ulterioare.

#### 9. Proiectul/solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminări, accesibilității

În procesul de pregătire, contractare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate, inclusiv condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile<sup>9</sup> și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)<sup>10</sup>.

57

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19 din prezentul ghid.

#### 10. Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant în Declarația unică și va face obiectul verificării eligibilității proiectului.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17 și 3.18 din prezentul ghid.

<sup>9</sup> <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

<sup>10</sup> <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>



**11. Proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice**

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.17 din prezentul ghid și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

**12. Proiectul demonstrează o abordare integrată**

Un proiect este considerat integrat în sine dacă îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții (conform definiție Indicatorului RCO76 – ” Proiecte integrate de dezvoltare teritorială”):

- a) proiectul implică diferite sectoare (cum ar fi sectoare sociale, economice și de mediu);
- b) proiectul implică diferite teritorii administrative (ex: unități administrativ-teritoriale) și
- c) proiectul implică mai multe tipuri de organisme relevante (autorități publice, actori privați, ONG-uri).

Solicitantul va justifica acest aspect în cadrul cererii de finanțare și va anexa extrasele relevante din SIDU, precum și Hotărârea de aprobare a strategiei.

**13. Proiectul nu intră sub incidența ajutorului de stat**

În cererea de finanțare și Planul de marketing se va argumenta faptul că investițiile propuse nu intră sub incidența ajutorului de stat, prin raportare la reglementările naționale și europene în vigoare și la condițiile aplicabile din Ghidul solicitantului (secțiunea 3.13 și Anexa 17 Contract de finanțare Condiții generale și specifice).

În cazul în care, pe perioada de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, instituțiile abilitate în verificarea, auditarea și controlul implementării PR Centru 2021 - 2027 decid că respectiva investiție intră sub incidența ajutorului de stat, cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă și se va dispune recuperarea ajutorului de stat și a dobânzilor aferente, în conformitate cu legislația în vigoare.

Solicitantul/solicitantul și fiecare dintre parteneri, dacă este cazul, va completa și semna Declarația unică prin care își va suma faptul că proiectul nu intră sub incidența ajutorului de stat.

**14. Monumentul istoric propus pentru finanțare este inclus pe lista patrimoniului cultural mondial (Hotărârea Guvernului nr.493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, anexa A), lista patrimoniului cultural național sau lista patrimoniului cultural local (Ordinul ministrului aflat în vigoare la data depunerii cererii de finanțare privind clasarea ca obiectiv de patrimoniu/ monument istoric emis de Ministerul Culturii)**

În conformitate cu Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, acestea se clasează astfel:

- a) în grupa A – monumente istorice de valoare națională și universală
- b) în grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniu cultural local





PR Centru va finanța restaurarea, protecția, conservarea și valorificarea durabilă a obiectivelor de patrimoniu UNESCO, patrimoniu cultural național și patrimoniu cultural local din mediul urban/ ZUF/ ZM, care sunt incluse în:

- patrimoniul UNESCO
- patrimoniul cultural național
- patrimoniul cultural local

Monumentul istoric trebuie să fie înscris cu cod distinct în Lista monumentelor istorice; se vor finanța doar monumente (înscrise cu „m”), ansambluri sau situri identificate în clar (cod LMI.01; cod LMI.02; cod LMI.03, etc), în caz contrar proiectul va fi respins la finanțare.

#### **15. Monumentul istoric va fi inclus total sau parțial în circuitul public**

Pentru ca proiectul să fie considerat eligibil, monumentul istoric restaurat/consolidat/protejat/conservat, după realizarea investiției, trebuie să fie redat/pus la dispoziția publicului vizitator.

Solicitantul/solicitantul și fiecare dintre parteneri, dacă este cazul, va completa și semna Declarația unică din Ghidul specific și o va anexa la Cererea de finanțare.

Respectarea acestei condiții va fi monitorizată pe perioada de 5 ani pentru asigurarea caracterului durabil al investiției, calculate de la data plății finale în cadrul proiectului.

#### **16. Planul de monitorizare al proiectului**

Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.



## 6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului. Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului - Anexa 16 Planul de monitorizare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 16 Planul de monitorizare.





## 7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE



### 7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărui secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS (disponibil la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>), prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare, selecție și contractare.

Schimbul de informații între AM și solicitant are loc electronic prin utilizarea sistemului informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

În mod excepțional, schimbul de informații între AM și solicitant poate avea loc prin e-mail și/sau pe suport hârtie, în eventualitatea unui caz de forță majoră, a funcționării defectuoase a sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ sau a întreruperii legăturii cu acesta pentru o perioadă care depășește o zi lucrătoare în ultima săptămână înainte de termenul-limită obligatoriu pentru transmiterea prin sistemul informatic a documentelor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență sau timp de 5 zile lucrătoare consecutive în alte perioade.

Atunci când sistemul informatic funcționează din nou în mod corespunzător, când este restabilită legătura cu sistemul respectiv sau când situația de forță majoră încetează, partea în cauză introduce de îndată în SMIS2021 /MySMIS2021 informațiile deja transmise prin e-mail și/sau pe suport hârtie, în termen de 15 zile calendaristice de la restabilirea funcționalității sistemului informatic, respectiv încetarea cauzei de forță majoră.

### 7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie să fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acestora redactate în alta limbă. În cazul anexării unor documente emise în alta limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

### 7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, se are în vedere ca valorile pe care se fundamentează bugetul să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Matricea prezentată în Anexa 15 (Machetă financiară, inclusiv matricea corelare buget-deviz) corelează bugetul proiectului cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, se va atașa la documentația tehnico-economică o Notă privind fundamentarea costurilor asumată de proiectant.



Responsabilitatea costurilor este a proiectantului în solidar cu solicitantul, aceștia urmând a menționa/anexa documentele care au stat la baza fixării prețurilor din listele de cantități/echipamente.

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, servicii, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid capitolule 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al prețurilor din piață.

#### **7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare**

##### **1. Declarația unică**

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului, după caz.

62

##### **2. Situațiile financiare anuale ale solicitantului depuse și înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice aferente anului anterior depunerii cererii de finanțare.**

##### **3. Declarația privind eligibilitatea TVA pentru solicitant și parteneri, dacă este cazul**

Se va utiliza modelul de declarație privind eligibilitate anexat Ghidului solicitantului (Anexa 8)  
Se va anexa de către toți partenerii, după caz.

##### **4. Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului/liderul de parteneriat cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare selecție și contractare (Anexa9).**

##### **5. Documentația tehnico-economică:**

###### **A. Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare**

La cererea de finanțare se va anexa **Studiul de fezabilitate/Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție/SF cu elemente de DALI**, după caz, elaborate în conformitate cu legislația relevantă, respectiv H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.





În cazul în care **Proiectul tehnic** a fost întocmit și recepționat, se va anexa și aceasta (însotit de SF/DALI) și Autorizația de construire, în termen de valabilitate, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să aibă în vedere toate documentațiile tehnico-economice depuse. Dacă contractul de lucrări este semnat (iar execuția lucrărilor nu a fost demarată), pe lângă Proiectul tehnic se va anexa și **Contractul de lucrări**.

Se vor avea în vedere următoarele condiții:

- Documentația tehnico-economică a obiectivului de investiție anexată la cererea de finanțare (SF/DALI/SF cu elemente de DALI/PT) nu trebuie să fi fost elaborată/revizuită/reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare (SF/DALI/ SF cu elemente de DALI/PT) nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- Partea desenată aferentă documentației tehnico-economice se depune scanat, în fișiere tip PDF, și va prezenta cartușul semnat conform prevederilor legale.
- Se va depune Deviz pe obiect aferent cheltuielilor conexe (dacă este cazul)

În cazul în care cererea de finanțare presupune mai multe componente (ex: activități de regenerare urbană, monumente istorice, spații verzi, etc), se acceptă depunerea la cererea a mai multor documentații tehnico-economice.

La documentația tehnico-economică se va anexa și raportul de expertiză tehnică a obiectivului de investiție asupra căruia se intervine prin proiectul propus spre finanțare din PR CENTRU 2021-2027.

**ATENȚIE!** Documentațiile tehnico-economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice.

Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01) (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23a24b21-16d0-11ec-b4fe-01aa75ed71a1/language-en>).

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și măsurile de adaptare la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- a) În etapa analizei de opțiuni - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și a considerentelor legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al (i) atenuării și (ii) vulnerabilității față de schimbările climatice;
- b) În etapa detalierei/proiectării opțiunii preferate - integrarea măsurilor adecvate pentru (i) atenuarea și (ii) adaptarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Prin urmare aceste aspecte vor fi integrate în documentațiile tehnico-economice.



**B. Pentru proiectele pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar proiectele nu s-au încheiat din punct de vedere fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare**

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare, pentru lucrările începute:

- Autorizația de construire
- Raport privind stadiul fizic al investiției (Anexa 14), însoțit de devizele detaliate, asumate de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor
- Devizul detaliat, întocmit conform legislației în vigoare, al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate;
- Contractul de lucrări, semnat după data de 01.01.2021, inclusiv acte adiționale
- Proiectul tehnic, însoțit de SF/DALI

**NOTĂ:** Se va avea în vedere ca documentațiile tehnico economice faza PT/SF/DALI să respecte conținutul cadru prevăzut în HG 907/2016, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv prin atașarea documentelor menționate în cuprinsul acestuia.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, în termen de 30 de zile de la contractarea proiectului, se va transmite către AM, în format electronic, scanat, documentația de achiziție a contractului de lucrări încheiat.

64

**NOTĂ:** Nu se acceptă la finanțare proiecte cu lucrări începute pentru clădiri clasate ca monument istoric.

**6. Hotărârea solicitantului/hotărârile partenerilor de aprobare a documentației tehnico-economice și indicatorilor tehnico-economici (PT/SF/DALI).**

Hotărârea/decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte legal solicitantul și să semneze în numele acesteia.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea anterior menționată va fi anexată pentru documentația actualizată (iar dacă se menționează doar modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și documentul inițial care a fost modificat).

În cazul parteneriatului Hotărârea de aprobare a documentației tehnico-economice se va depune pentru toți membrii parteneriatului.





## 7. Obligația privind folosința monumentului istoric.

Document întocmit în conformitate cu Ordinul nr.2684 din 18 iunie 2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia, emis de Ministerul Culturii și Cultelor.

**8. Certificatul de urbanism sau Autorizația de construire/demolare (în termen de valabilitate)**  
Pentru proiectele de investiții a căror documentație tehnico-economică este la faza SF/DALI este obligatorie anexarea la cererea de finanțare a certificatului de urbanism.

Certificatul de urbanism anexat la cererea de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru proiectul aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare.

De asemenea, se atașează avizele și acordurile de principiu privind asigurarea utilităților/alte avize acorduri de principiu specifice tipului de intervenție, obținute până la data depunerii cererii de finanțare.

Pentru proiectele de investiții a căror documentație tehnico-economică este la faza PT și pentru proiectele pentru care execuția de lucrări a fost demarată înainte de depunerea cererii de finanțare însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, se va depune doar autorizația de construire în termen de valabilitate, obținută în baza legislației în vigoare.

(Dacă este cazul) În cazul proiectelor care cuprind mai multe componente, se poate anexa

- o fie un singur certificat de urbanism/ o singură autorizație de construire la nivel de proiect, conform legislației în vigoare,
- o fie certificate de urbanism/ autorizații de construire distincte pentru fiecare în parte din cadrul proiectului, conform legislației în vigoare.

**9. (pentru proiectele care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire) Avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, conform legii, prin care se avizează, din punct de vedere estetic și arhitectural, măsurile/ lucrările de intervenție, conform soluției tehnice propuse prin DALI/SF, în cazul obiectivelor clasate ca monument istoric**

**10. (În cazul proiectelor care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau Clasarea notificării emisă de la autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare.**

Transmiterea Deciziei etapei de evaluare inițială nu este acceptabilă.

**11. Devizul general aferent documentației tehnico-economice în conformitate cu HG 907/2016 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții.**



Devizul general se va anexa o singură dată la cererea de finanțare și trebuie să fi fost realizat/actualizat cu cel mult 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării/actualizării, să fie semnat și ștampilat de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Devizul general trebuie să fie semnat și de reprezentantul legal.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), devizul va fi actualizat cu acesta din urmă, iar bugetul cererii de finanțare va fi corelat în acest sens.

**În cazul în care cererea de finanțare cuprinde mai multe componente, se va anexa și un Deviz general centralizator al componentelor cererii de finanțare.**

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor (Anexa 14) asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale: lucrărilor executate și plătite, lucrărilor executate și neplătite și respectiv lucrărilor rămase de executat. Devizele vor fi semnate de către elaboratorul documentației tehnico-economice.

**NOTĂ:** Pentru proiectele care au cheltuieli din sub-categoria D - ACTIVITĂȚI AUXILIARE INVESTIȚIEI DE BAZĂ, se va întocmi un deviz pe obiect separat pentru lucrările, echipamentele, dotările etc. care generează acest tip de cheltuieli, cu încadrarea pe categorii de cheltuieli eligibile și neeligibile.

## 12. Fundamentarea rezonabilității costurilor

66

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective (oferte de preț etc.) - obiective - în acest sens se va atașa o Notă privind fundamentarea costurilor, Anexa 10 la prezentul ghid.

Responsabilitatea costurilor este a proiectantului, acesta urmând a menționa/anexa documentele care au stat la baza fixării prețurilor unitare din listele de cantități/echipamente.

## 13. Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile/ne-eligibile

Se aplică detalierile din cadrul Anexei 11, la prezentul ghid. Informațiile vor fi corelate cu bugetul proiectului.

## 14. Machetă financiară, inclusiv matricea corelare buget-deviz

La cererea de finanțare se va anexa macheta de analiză și previziune financiară (funding gap) - Anexa 15.

În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul ținând cont de acest profit, iar valoarea solicitată și contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor eligibile vor fi ajustate corespunzător, conform metodologiei de calcul prezentate în Anexa 15.

Macheta financiară se va transmite și în format excel la adresa [secretariat\\_prc@adrcentru.ro](mailto:secretariat_prc@adrcentru.ro), ulterior depunerii proiectului în MYSMIS2021.



## 15. Planul de marketing (dacă este cazul).

Pentru proiecte care propun activități din categoria B și categoria C, la cererea de finanțare se va atașa Planul de marketing.

Planul de marketing are scopul de a prezenta modul de valorificare a obiectivului propus spre finanțare și contribuția acestuia la dezvoltarea locală.

Documentul mai sus menționat se va întocmi pe baza Anexei Plan de marketing (Anexa 12) prezentată în prezentul Ghid.

Planul de marketing va conține elemente care să justifice că activitățile proiectului nu intră sub incidența prevederilor privind ajutorul de stat și care să demonstreze impactul local al investiției (a se vedea prevederile Secțiunii 3.13)

## 16. Declarația pe proprie răspundere a solicitantului privind decontarea sumelor aferente realizării strategiei (SIDU)

Dacă e cazul, în situația în care se solicită decontarea cheltuielilor aferente documentului strategic, se va anexa o Declarație pe proprie răspundere a solicitantului prin care acesta declară că sumele aferente realizării/actualizării strategiei (SIDU) nu au mai fost solicitate la rambursare din alte fonduri publice/comunitare și nu au fost incluse în bugetul altui proiect finanțat în cadrul Priorității 8.

## 17. Alte anexe (în cazul proiectelor care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire)

- (Dacă este cazul) Pentru proiecte care se implementează în stațiuni turistice balneare, climatice și balneoclimatice: Avizul eliberat de Ministerul Sănătății, Institutul National de Recuperare Medicină Fizică și Balneoclimatologie
- (Dacă este cazul) În conformitate cu prevederile OUG nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, pot fi desfășurate activități de construcții/investiții în cadrul ariilor naturale protejate doar în zonele de dezvoltare durabilă a activităților umane. Pentru proiectele care se implementează într-o categorie de arie naturală protejată, solicitantii trebuie să prezinte, inclusiv:
  - avizul administratorilor/custozilor ariilor naturale protejate pentru fiecare obiectiv, conforme planurilor de urbanism legal aprobate
  - avizul Academiei Române, eliberat de Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii

**NOTĂ:** Se pot depune împreună cu cererea de finanțare și alte documente, în scopul obținerii unui punctaj mai mare (de ex: pentru proiecte a căror execuție fizică nu a fost demarată: se poate depune: dovada publicării în SEAP a anunțului de lansare a procedurii de achiziție a contractului de lucrări, contract de lucrări) etc.

### 7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- Formularul cererii de finanțare.



- Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MySMIS, sub semnătura electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare a reprezentantului legal al solicitantului. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format pdf, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital.

Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate.

Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, documentația tehnico-economică, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarațiile reprezentanților legali ai partenerilor vor fi semnate semnătură electronică extinsă, vizibilă, de către aceștia și se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al liderului de parteneriat.

## 7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

### 1. Documente statutare ale solicitantului/partenerilor, după caz:

#### Pentru UAT:

- a) Hotărârea judecătorească de validare a mandatului reprezentantului legal (UAT orașe și comune)
- b) Ordinul prefectului privind constituirea consiliului local/județean (UAT orașe, comune și județe)
- c) Hotărârea judecătorească de validare a mandatului președintelui Consiliului Județean (UAT județ)

#### Pentru unitate de cult:

- a) statutul sau codul canonic
- b) actul de înființare a unității de cult sau adeverință de funcționare și
- c) documentul de numire sau documentul de constatare a alegerii reprezentantului legal (toate documentele conforme reglementărilor specifice fiecărui cult recunoscut în România)

#### Pentru ONG (persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial):

- a) actul constitutiv actualizat, statutul, certificatul de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor respectiv Hotărârea judecătorească de înființare.
- b) extras din Registrul asociațiilor și fundațiilor cu ultimele modificări statutare





În conformitate cu Ordonanța 26/2000 cu privire la asociații și fundații, ONG devine persoana juridică din momentul înscrierii ei în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție își are sediul solicitantul. Modificarea actului constitutiv sau a statutului asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul anterior menționat. De asemenea, acestea produc efecte de la data înscrierii lor în registrul special. Având în vedere conținutul registrului aprobat prin Regulamentul din 26 aprilie 2000 emis de Ministerul Justiției, publicat în MO nr. 214 din 16 mai 2000, cu modificările și completările ulterioare, pentru asociații se va anexa la cererea de finanțare extras din registrul respectiv însoțit de documentele justificative, în locul extrasului ONRC. Extrasul din registrul respectiv nu trebuie să fie mai vechi de 30 de zile calendaristice înainte de data depunerii cererii de finanțare. Art. 3 al regulamentului anterior menționat precizează că înscrierile din registrul special și înregistrările din Registrul național se întregesc cu datele rezultate din înscrisurile doveditoare.

## **2. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului/liderului de parteneriat și, dacă e cazul, al partenerilor;**

Pentru reprezentantul legal al solicitantului/liderului de parteneriat se va prezenta o copie a unui document de identificare. Aceeași observație se aplică și partenerilor în cazul în care proiectul este implementat în parteneriat.

## **3. Documente privind constituirea parteneriatului, respectiv Acordul de parteneriat, inclusiv Hotărârile de aprobare a acordului de parteneriat;**

69

În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un Acord de parteneriat, conform modelului orientativ din ghid (Anexa 7).

Acordul de parteneriat va stabili modalitatea de distribuire a cheltuielilor totale ale proiectului (atât cele eligibile, cât și cele neeligibile)/participare la finanțarea proiectului pentru cheltuielile neeligibile, modalitatea de cooperare între parteneri, atât în timpul cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție. Partenerii vor respecta legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse și nediscriminării.

Se vor anexa Hotărârile partenerilor de aprobare a Acordului de parteneriat.

## **4. Documente privind drepturile asupra infrastructurii care face obiectul proiectului.**

Drepturile mai jos menționate trebuie dovedite începând cu data depunerii cererii de finanțare.

### **A. Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică/privată asupra imobilelor se vor anexa următoarele documente:**

- a) **Extras de carte funciară (în termen de valabilitate)**, emis cu maximum 30 de zile înaintea transmiterii, din care să rezulte intabularea imobilului și absența sarcinilor incompatibile cu investiția.
- b) **Planul de amplasament vizat de OCPI**



- c) **Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale**, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente – conform modelului anexat Ghidului solicitantului (Anexa 13)

**B. Pentru dovedirea dreptului de administrare/concesiune asupra imobilelor, se vor anexa următoarele documente:**

- a) **Extras de carte funciară (în termen de valabilitate)**, emis cu maximum 30 de zile înaintea transmiterii, din care să rezulte intabularea imobilului și înscrierea dreptului de administrare/concesiune și absența sarcinilor incompatibile cu investiția
- b) **Planul de amplasament vizat de OCPI**
- c) **Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale**, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente - conform modelului anexat Ghidului solicitantului
- d) **Actul prin care se conferă dreptul de administrare/concesiune**
- pentru dreptul de administrare - Actul juridic prin care să se demonstreze că solicitantul este administratorul legal al imobilului obiect al investiției/proiectului, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.
  - pentru dreptul de concesiune - Actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de concesiune, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Documentele care atestă proprietatea/dreptul de administrare/concesiune asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la localizarea/poziționarea/suprafața investiției

70

**NOTĂ!** În cazul intervențiilor care se realizează în zonele aflate în administrarea A.N.A.R/A.B.A, solicitantul va depune **actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de administrare temporară asupra terenului din domeniul public și dreptul de execuție a lucrărilor de construcții**, având în vedere prevederile OUG 171/2022 pentru accelerarea implementării proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, OUG 44/2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative și OUG 52/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul apelor.

Utilizarea terenurilor și a construcțiilor hidrotehnice din domeniul public administrat de Administrația Națională «Apele Române» în scopul realizării investițiilor de interes și utilitate publică de către autoritățile administrației publice centrale sau locale este permisă în baza unui protocol încheiat cu administratorul bunului, cu acordul expres al proprietarului, conform prevederilor art. 25 alin. (5) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Conform prevederilor art. 25 alin. (7) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 50/1991



privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pentru executarea lucrărilor de construcții de utilitate publică și de interes național, județean sau local, titularul poate dobândi un drept de creanță asupra terenului din domeniul public, pentru și pe timpul realizării lucrărilor, în baza unui protocol încheiat cu administratorul acestuia, cu acordul expres al proprietarului.

Conform prevederilor art. 25 alin. (8) din Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, prin derogare de la prevederile art. 299 și 300 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, art. 867 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la dispozițiile art. 24 alin. (3) din Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și de la dispozițiile art. 2 alin. (2) și anexei nr. 2 la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 107/2002 privind înființarea Administrației Naționale «Apele Române», aprobată cu modificări prin Legea nr. 404/2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și prin excepție de la alin. (5), pentru proiectele de infrastructură de transport de interes național, pentru proiectele de investiții a căror valoare se încadrează în pragurile prevăzute la art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, respectiv proiectele de infrastructură de interes public definite potrivit legii a căror finanțare este asigurată din fonduri externe nerambursabile, inclusiv pentru proiectele a căror documentații tehnico-economice necesare pentru finanțare din fonduri externe nerambursabile se află în pregătire, exclusiv în scopul pregătirii și implementării acestor proiecte, se conferă beneficiarilor proiectelor un drept legal de administrare temporară asupra imobilelor, astfel cum sunt ele definite la art. 1 alin. (5) din Legea nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din domeniul public al apelor, fără a face anterior dovada deținerii imobilelor și fără obligativitatea de a înscrie dreptul de administrare temporară în cartea funciară, exclusiv pe durata implementării și monitorizării proiectelor prevăzute în contractele de finanțare.

**Dreptul de administrare temporară este necesar să acopere în întregime durata de implementare, inclusiv perioada de durabilitate a proiectului.**

**C. Pentru proiectele, inclusiv obiectele de investiții privind extinderea/modernizarea sistemelor de supraveghere video:**

- Se pot anexa documente precum contractul de achiziție a echipamentelor/softwarelor existente etc. și procesul verbal de predare-primire a acestora

**D. Pentru dovedirea dreptului de folosință asupra unor bunuri imobile în cazul proiectelor care presupun activități de instalare echipamente:**

În cazul în care solicitantul nu deține dreptul de proprietate publică/privată/administrare/concesiune, în conformitate cu cele prevăzute mai sus, poate să demonstreze, la data depunerii cererii de finanțare, faptul că deține un drept de folosință, ca drept real sau de creanță, transmis prin orice tip de operațiune juridică.

Acesta trebuie să acopere perioada de evaluare, selecție, contractare, implementare și durabilitate a investiției. În acest caz, asupra imobilelor respective **nu se vor executa lucrări de construcții pentru care este necesară autorizația de construire, conform legislației în vigoare**. În acest sens, solicitantul poate să demonstreze:



- ✓ **Dreptul de folosință asupra unor imobile pentru instalarea camerelor de supraveghere video și dotare a dispeceratului**, pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- ✓ **Dreptul de folosință a unor bunuri imobile (de ex. stâlpi)**, pentru instalarea punctuală a sistemului de iluminat, sisteme wi-fi, etc pe o perioadă ce acoperă inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

În cazul intervențiilor care nu presupun obținerea Autorizației de Construire, pentru dovedirea dreptului de folosință se vor depune următoarele documente:

- Un plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului. Nu este obligatoriu ca acest plan să fie vizat de OCPI.
- Actul juridic prin care se transmite/se asigură dreptul de folosință: de ex. contract de comodat, contract de închiriere etc, conform prevederilor legale în vigoare. Menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare;
- Acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

**E. În cazul rețelelor de utilități publice modernizate/reabilitate/extinse se pot anexa, după caz:**

- În situația anumitor rețele de utilități publice, pentru dovedirea dreptului de proprietate publică: Hotărârea Guvernului, publicată în Monitorul Oficial al României, conform OUG 57/2019, Legii 287/2009 privind Codul Civil (extras din Monitorul Oficial al României, inclusiv anexele relevante) sau Hotărâre de Consiliu Local, după caz în condițiile legislației în vigoare sau alte documente de proprietate, pentru cazuri particulare.

72

## 5. Hotărârea de aprobare a proiectului și cheltuielilor legate de proiect

În Hotărârea sus-menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale. (Anexa 6 - Model orientativ Hotărâre aprobare proiect).

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, toți membrii parteneriatului vor depune această hotărâre.

## 6. Dacă este cazul (pentru activități aferente acțiunilor de regenerare urbană) - Plan Urbanistic general și/sau studiu elaborat de specialiști atestați în domeniul urbanismului, din care să reiasă zonele de regenerare urbană delimitate conform legislației în vigoare.

## 7. Extras din Strategia de dezvoltare locală

Extras din Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (S.I.D.U), elaborată la nivel de oraș /ZUF/ZM, după caz și **Hotărârea de aprobare a strategiei și Lista proiectelor selectate în baza Strategiei Integrată de Dezvoltare Urbană.**

## 8. Ordinul de clasare a monumentului istoric emis de ministrul culturii cu identificarea/marcarea nr. crt/codului LMI/denumirea/localitatea/adresa/datarea, în copie





Pentru dovedirea faptului că obiectivul de patrimoniu, obiect al proiectului propus spre finanțare este clasat și se află în Lista monumentelor istorice actualizată. Este suficientă anexarea paginii/paginilor relevante din document, dacă se poate identifica MO în care a fost publicat Ordinul de clasare.

**9. Pentru proiectele care propun activități eligibile doar în stațiuni turistice, balneare, climatice sau balneoclimatice - Documente ale planului urbanistic general și/sau planului urbanistic zonal**

Solicitantul va prezenta extrase (inclusiv planșe) ale planului urbanistic general și regulamentului aferent acestuia și/sau planului urbanistic zonal și regulamentului local aferent acestuia, în conformitate cu prevederile anexei nr.1 la Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare din care să reiasă că proiectul de investiții se implementează în interiorul unei stațiuni turistice, balneare, climatice sau balneoclimatice, conform prevederilor legale.

**10. Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, al solicitantului/partenerului, din care să reiasă că solicitantul/partenerul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic/în ultimele 6 luni în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.**

Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul în care solicitantul are debite, va solicita detalierea acestora în certificatul de atestare fiscală.

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

**11. Certificatul de Cazier fiscal al solicitantului/partenerului.**

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate

În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

**12. Formularul bugetar „Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene” în conformitate cu HOTĂRÂRE nr. 829 din 27 iunie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021;.**

**13. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare; în conformitate cu ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 133 din 17 decembrie 2021.**

**14. Plan de monitorizare**

Plan de monitorizare întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.



**15. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.**

**16. Orice alte documente relevante, fără a se limita la următoarele:** Orice alte documente care se consideră a fi necesare pentru demonstrarea criteriilor de eligibilitate

***Netransmiterea, în etapa contractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM, conduce la respingerea cererii de finanțare.***

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, cu modificările și completările ulterioare sau în situația asigurării accesului la respectivele sisteme, date sau registre, inclusiv prin interogarea sistemelor, bazelor de date și după caz, a registrelor, prin intermediul unor servicii online pentru furnizarea de date actualizate sau de validare a datelor din respectivele registre/baze de date sau prin alte mecanisme, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului (se vor avea în vedere prevederile Declarației unice), cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

De asemenea, în scopul efectuării verificărilor de management /auditului, AM va utiliza informațiile disponibile în sistemul ARACHNE, iar datele disponibile în sistemul informatic vor fi exportate în ARACHNE. În acest scop, datele disponibile în bazele de date vor fi prelucrate în vederea identificării indicatorilor de risc, în etapele de verificare și pe parcursul derulării proiectelor în cadrul verificărilor de management, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

#### **7.7. Renunțarea la cererea de finanțare**

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă. Prin transmiterea unei notificări în acest sens prin intermediul MySMIS2021 /SMIS2021+, prin transmiterea unei notificări în acest sens prin intermediul MySMIS2021 /SMIS2021+.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat,
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.





## 8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR



### 8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni. Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finanțare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze experții Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

### 8.2. Conformitate administrativă - DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin declarația unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin declarația unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul, liderul de parteneriat și partenerul/partenerii, după caz, declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea Autorității de Management, în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului.



Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului/liderului de parteneriat și partenerului/partenerilor, după caz, i/li se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, este declarat respins, iar contractul de finanțare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării.

### **8.3. Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)**

Nu este cazul.

### **8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară**

Proiectele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora. Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității de investiție/operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detaliată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, anexă a prezentului ghid.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.





După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de **maxim 5 zile lucrătoare** de la data transmiterii acesteia.

Pentru a răspunde la clarificările aferente etapei de evaluare tehnică și financiară solicitantul de finanțare are la dispoziție, cumulativ, **un termen maxim de 15 zile lucrătoare**, termen calculat de la data transmiterii primei solicitări de clarificări, în caz contrar proiectul fiind respins din procesul de evaluare și selecție.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/îmbunătățiri/documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Punctajele acordate vor putea fi modificate în cazul identificării de neconcordanțe în cele menționate în cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren (dacă este cazul), cu justificarea și dovezile aferente. În cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară, anexate la ghidurile solicitantului, se vor menționa expres criteriile care pot suferi modificări ale punctajelor acordate, în urma vizitei la fața locului.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (dacă e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

77

De asemenea, în această etapă, se va realiza vizita la fața locului pentru toate proiectele. Vizita se va desfășura la locul de implementare propus în cererea de finanțare, cu scopul de a confrunța informațiile prezentate în cererea de finanțare cu realitatea în teren. Nu se va prelua niciun document în etapa de vizită la fața locului. Cu ocazia acestei vizite nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

Orice constatări și observații sesizate cu ocazia vizitei la fața locului vor fi consemnate în cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară. În urma efectuării vizitei la fața locului evaluatorii independenți vor putea finaliza punctajul acordat pentru criteriile ce țin de coerența documentației menționând neconcordanțele din cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren, cu justificarea și dovezile aferente.

***Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, anexă la ghidul solicitantului, după cum urmează:***

- 1. Contribuția proiectului la realizarea Obiectivului specific OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane.***
- 2. Justificarea necesității realizării proiectului***
- 3. Calitatea, maturitatea și sustenabilitatea proiectului.***
- 4. Contribuția proiectului la aplicarea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și DNSH***
- 5. Complementaritatea cu alte investiții realizate din alte priorități ale PR/operațiuni, precum și alte surse de finanțare***
- 6. Integrarea cooperării și a inițiativelor europene la nivel de proiect.***



Punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

**ATENȚIE!** Toate criteriile de selecție vor face obiectul reverificării de către evaluatorii independenți în etapa de evaluare tehnică și financiară, punctajele acordate de solicitant putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

În vederea verificării documentației tehnico-economice depuse ca și anexă la formularul cererii de finanțare evaluatorii vor utiliza 2 grile:

- Grila de evaluare tehnică și financiară (Anexa 3);
- Grila de verificare a documentației tehnico economice faza SF/DALI/PT (Anexa 4).

#### **Completarea Grilei de evaluare tehnică și financiară:**

În cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, evaluatorii vor avea de punctat 2 criterii fundamentale referitoare la documentația tehnico-economică:

- **Calitatea/coerența documentației tehnico-economice faza SF/DALI/PT;**
- **Maturitatea proiectului.**

Punctarea celor 2 criterii din Grila ETF se va face în baza grilei de evaluare a SF/DALI/PT, care este structurată pe 2 capitole:

#### ***I. Criterii generale privind conținutul;***

#### ***II. Criterii specifice privind aspectele calitative ale SF/DALI/PT.***

Evaluatorii independenți vor justifica detaliat acordarea punctajelor pentru cele 2 criterii, având ca și suport grila de verificare SF/DALI/PT.

#### **Completarea grilei de verificare SF/DALI/PT:**

În cazul bifării cu NU la oricare din criterii proiectul se va respinge.

Ulterior verificării documentației tehnico-economice faza SF/DALI/PT, se pot formula recomandări (cu precizarea explicită a momentului prevăzut pentru soluționarea acestora) cu excepția criteriilor specificate în grilele anexă la ghidul solicitantului.

Semnarea contractului de finanțare va fi condiționată de respectarea recomandărilor de îmbunătățire formulate de către evaluatorii independenți.

#### **Mecanismul de selecție aplicabil acestui apel de proiecte**

*Având în vedere faptul ca acest apel de proiecte este un apel de tip necompetitiv, finanțarea proiectelor se va realiza pe principiul "primul venit-primul servit", în funcție de disponibilitatea fondurilor. Astfel, cererile de finanțare care au fost declarate acceptate în urma etapei de evaluare tehnică și financiară, vor trece în etapa de contractare în funcție de încadrarea în alocarea financiară corespunzătoare disponibilă, în ordinea cronologică a depunerii.*



Pentru a intra la finanțare, proiectul trebuie să îndeplinească toate condițiile de eligibilitate care vor fi verificate în etapa de contractare.

#### 8.5. Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare. **În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 50 puncte.**

O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 50 puncte și/sau a fost notată cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și/sau care nu îndeplinește criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice este considerată respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

#### 8.6. Aplicarea pragului de excelență

Nu este cazul.

#### 8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații. În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificare poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limită de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

#### 8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AM PR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

**Contestația se formulează în scris, va fi însoțită de către reprezentantul legal și va cuprinde:**

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS
- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației



- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât de reprezentantul legal. Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AMPR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AMPR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

**ATENȚIE! Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.**

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AM PR Centru.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusa la AM PR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

80

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AMPR Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

## 8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismului de selecție descris mai sus, solicitanții ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.





### 8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condițiile din Ghidul solicitantului, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

**Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării. Prin excepție, acest termen poate fi prelungit o singură dată de către AM PR Centru, în baza unei justificări fundamentate, cu un termen de maxim 5 zile lucrătoare.**

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, cu modificările și completările ulterioare sau în situația asigurării accesului la respectivele sisteme, date sau registre, inclusiv prin interogarea sistemelor, bazelor de date și după caz, a registrelor, prin intermediul unor servicii online pentru furnizarea de date actualizate sau de validare a datelor din respectivele registre/baze de date sau prin alte mecanisme, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului (se vor avea în vedere prevederile Declarației unice), cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

81

De asemenea, în scopul efectuării verificărilor de management /auditului, AM va utiliza informațiile disponibile în sistemul ARACHNE, iar datele disponibile în sistemul informatic vor fi exportate în ARACHNE. În acest scop, datele disponibile în bazele de date vor fi prelucrate în vederea identificării indicatorilor de risc, în etapele de verificare și pe parcursul derulării proiectelor în cadrul verificărilor de management, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

Pentru avizele, autorizațiile emise, solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligația să răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în



conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

### 8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor ghidului solicitantului;
- b) solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.

82

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare. Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse

### 8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.





Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizare, Anexa 16 a prezentului ghid.

#### **8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare**

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale Autorității de Management și reprezentantul legal sau liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

83

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul maxim prevăzut la art. 11 din OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare, calculate de la închiderea apelului de proiecte.



## 9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta toate prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștință și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încăleștate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.





## 10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL



Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate în cererea de finanțare și anexele sale, în documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum și pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitanții își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

85

O informare cu privire la politica de confidențialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa <http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/>.



## 11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului și realizării indicatorilor de etapă prevăzuți în planul de monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

### 11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țințelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care în însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021 rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investitei și va cuprinde informații privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

### 11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).





Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat au obligația de a asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

### **11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare**

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile ȋntelilor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut la aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă. În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putând solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.



În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă nu are implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, **măsuri suplimentare**:

- a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a); Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă;
- c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cererii sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;
- d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- e) rezilierea contractului/deciziei de finanțare de către autoritatea de management/organismul intermediar;
- f) alte măsuri specifice prevăzute în contractul de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38





Cofinanțat de  
Uniunea Europeană



**REGIO**   
Programul Regiunea Centru 2021-2027

din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.



Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.  
Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.



## 12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum și posibilitatea de acordarea a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, în termenele și condițiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționate mai sus, precum și documentele obligatorii necesar a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro), precum și în Contractul de finanțare.

### 12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ Instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinanțare, a sumelor solicitate.

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data depunerii cererii de către beneficiar, în cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

*Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de prefinanțare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).*

### 12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.





Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/Instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile.

Pentru verificarea cererii de plată, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

*Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).*

### 12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cerere depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile.

*Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.*

*Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe [www.regiocentru.ro](http://www.regiocentru.ro).*

### 12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi atașat în etapa de contractare, reprezentând o anexa a contractului de finanțare, acesta urmând a fi generat de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Acesta va fi elaborat în baza informațiilor cuprinse în cererea de finanțare și anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin Notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea condiționalităților



stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

### 12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR va efectua o vizită la fața locului la momentul rambursării a 50% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare și o vizită la cererea de rambursare finală, cu excepția proiectelor pentru care obiectivul este dotarea cu echipamente, caz în care se va efectua doar o vizită la cererea de rambursare finală.

În cazul proiectelor care au de transmis o singură cerere de rambursare, aceasta va fi verificată și la fața locului.

De asemenea, proiectele care, conform graficului, au de transmis maximum două cereri de rambursare, verificarea la fața locului va fi efectuată la cererea de rambursare finală.

Autoritatea de Management poate să efectueze și alte vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare sau cererilor de plată, în perioada de implementare a proiectului, dacă este cazul.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- Verificarea existenței livrabililor (format fizic sau electronic)/bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale;
- Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcursul implementării;
- Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare;
- Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.





## 13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

### 13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AMPR să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AM PR Centru poate emite corrigendum-uri de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, în cadrul cărora vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare. De asemenea, AM PR poate emite instrucțiuni având ca obiect clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia.

93

În funcție de modificările intervenite, AMPR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

### 13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM PR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.



## 14. ANEXE

- Anexa 1** Instrucțiuni de completare a formularului cererii de finanțare
- Anexa 2** Declarația unică
- Anexa 3** Grila ETF
- Anexa 4** Grila de analiză a conformității SF/DALI/PT
- Anexa 5** Grila de verificare eligibilitate și contractare
- Anexa 6** Model orientativ Hotărâre aprobare proiect
- Anexa 7** Model Acord de parteneriat
- Anexa 8** Declarație privind neligibilitatea TVA
- Anexa 9** Declarație privind conformitatea documentelor din MySMIS
- Anexa 10** Notă privind fundamentarea costurilor
- Anexa 11** Lista de echipamente/ lucrări/ servicii
- Anexa 12** Model orientativ\_Plan de marketing
- Anexa 13** Tabel centralizator numere cadastrale
- Anexa 14** Raport privind stadiul fizic al investiției
- Anexa 15** Machetă financiară, inclusiv matricea corelare buget-deviz
- Anexa 16** Planul de monitorizare
- Anexa 17** Contract de finanțare Condiții generale și specifice
- Anexa 18** Grila de verificare SIDU

